P8_TA(2019)0073

Program za enotni trg, konkurenčnost podjetij in evropsko statistiko ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2019 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za enotni trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, in evropsko statistiko ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014, (EU) št. 258/2014, (EU) št. 652/2014 in (EU) 2017/826 (COM(2018)0441 – C8-0254/2018 – 2018/0231(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2020/C 449/37)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0441),

— ob upoštevanju člena 294(2), člena 43(2), člena 168(4)(b) ter členov 114, 173 in 338 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0254/2018),

— ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 17. oktobra 2018 ([1]),

— ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 5. decembra 2018 ([2]),

— ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter tudi mnenj Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja ter Odbora za proračun (A8-0052/2019),

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;

2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;

3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

([1]) UL C 62, 15.2.2019, str. 40.
([2]) UL C 86, 7.3.2019, str. 259.

Torek, 12. februar 2019

P8_TC1-COD(2018)0231

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. februarja 2019 z namenom sprejetja Uredbe (EU) …/… Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za enotni trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, in evropsko statistiko ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014, (EU) št. 258/2014, (EU) št. 652/2014 in (EU) 2017/826

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 43(2), 168(4)(b) ter 114, 173 in 338 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Notranji trg je temelj Unije. Od svojega začetka dokazuje, da izrazito prispeva k rasti, konkurenčnosti in zaposlovanju. Zagotovil je nove priložnosti in ekonomije obsega za evropska podjetja, predvsem mikro, mala in srednja podjetja (MSP), ter okrepil njihovo industrijsko konkurenčnost***, še naprej pa bi moral enako koristiti vsem državljanom***. Notranji trg je prispeval k ustvarjanju delovnih mest in potrošnikom ponudil večjo izbiro in nižje cene***, hkrati pa zagotavljal visoko kakovost izdelkov in storitev***. Še vedno je gonilo za izgradnjo močnejšega, bolj uravnoteženega in pravičnejšega gospodarstva. Je eden izmed glavnih dosežkov Unije in njeno najmočnejše orodje v vse bolj globalnem svetu ***ter osrednji element preoblikovanja v z viri gospodarno in energetsko učinkovito gospodarstvo, s čimer se odziva na vse večji pritisk podnebnih sprememb***. **[Sprememba 1]**

(2) Notranji trg se mora stalno prilagajati hitro spreminjajočemu se okolju digitalne revolucije in globalizacije. Novo obdobje digitalnih inovacij še naprej zagotavlja priložnosti ***in koristi za gospodarstvo in za vsakdanje življenje, zlasti*** za podjetja in posameznike ter ustvarja nove izdelke in poslovne modele, hkrati pa pomeni izziv za urejanje in izvrševanje ***ter varstvo in varnost potrošnikov***. **[Sprememba 2]**

(3) Obsežna zakonodaja Unije podpira delovanje notranjega trga. To zadeva zlasti konkurenčnost, standardizacijo, ***medsebojno priznavanje,*** varstvo potrošnikov, nadzor trga in ureditev prehranske verige, poleg tega pa tudi pravila v zvezi s poslovanjem, trgovinskimi in finančnimi transakcijami ter spodbujanjem enakih konkurenčnih pogojev, ki so bistvenega pomena za delovanje notranjega trga***, kar prinaša koristi potrošnikom in podjetjem***. **[Sprememba 3]**

([1]) UL C 62, 15.2.2019, str. 40.
([2]) UL C 86, 7.3.2019, str. 259.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2019.

(4) Vendar ***so še vedno prisotne neupravičene, diskriminatorne in nesorazmerne*** ovire za pravilno delovanje notranjega trga ~~ostajajo~~, poleg tega pa ~~nastajajo~~ ***se pojavljajo*** nove. Sprejetje pravil je le prvi korak, zagotoviti, da delujejo, pa je prav tako pomembno. ~~To~~ ***Neustrezno izvrševanje obstoječih pravil, ovire za prost pretok blaga in storitev ter majhen obseg čezmejnih javnih naročil omejujejo možnosti za podjetja in potrošnike. Odprava teh ovir*** je navsezadnje stvar zaupanja državljanov v Unijo, v njeno zmožnost uresničevanja ciljev ter ustvarjanja ***kakovostnih*** delovnih mest in rasti ob hkratnem varstvu javnega interesa. **[Sprememba 4]**

(5) Trenutno obstaja več programov za ukrepanje Unije na področjih konkurenčnosti podjetij, ~~vključno z MSP~~ ***zlasti mikro, malih in srednjih podjetij***, varstva potrošnikov, strank in končnih uporabnikov finančnih storitev, oblikovanja politike na področju finančnih storitev in prehranske verige. Nekatere dodatne dejavnosti se financirajo neposredno v okviru proračunskih vrstic za notranji trg. Treba je racionalizirati ukrepe in izkoristiti sinergije med njimi ter zagotoviti prožnejši***, preglednejši, enostavnejši*** in prilagodljivejši okvir za financiranje dejavnosti, namenjenih uresničitvi dobro delujočega ~~notranjega trga na stroškovno najučinkovitejši način~~ ***in trajnostnega notranjega trga***. Zato je treba vzpostaviti nov program, ki bo združeval dejavnosti, ki so se prej financirale v okviru navedenih programov in drugih ustreznih proračunskih vrstic***, in ki bo izhajal iz izkušenj sedanjih programov***. Program bi moral prav tako vključiti nove pobude, katerih cilj je izboljšati delovanje notranjega trga***, in bi se moral izogibati podvajanju s sorodnimi programi in ukrepi Unije***. **[Sprememba 5]**

(6) Razvoj, priprava in izkazovanje evropske statistike so zajeti v ločenem evropskem statističnem programu, vzpostavljenem z Uredbo (EU) št. 99/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Za zagotovitev kontinuitete priprave in izkazovanja evropske statistike bi moral novi program vključevati tudi dejavnosti, ki jih zajema ***že obstoječi*** evropski statistični program, in sicer z zagotavljanjem okvira ***za zbiranje podatkov ter*** za razvoj, pripravo***, pravilno uporabo*** in izkazovanje evropske statistike. Novi program bi moral vzpostaviti finančni okvir za evropsko statistiko, da se zagotovi visokokakovostna, primerljiva in zanesljiva ***evropska*** statistika***, tudi*** o ~~Evropi~~ ***vprašanjih trgovine in migracij***, ki bo podpirala oblikovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje vseh politik Unije ***v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU)***. **[Sprememba 6]**

(7) Zato je primerno, da se vzpostavi program za ~~notranji~~ ***enotni*** trg~~, konkurenčnost~~ ***za okrepitev notranjega trga in izboljšanje njegovega delovanja na področju konkurenčnosti in trajnostnosti*** podjetij, ~~vključno z~~ ***zlasti*** mikro, ~~malimi~~ ***malih*** in ~~srednjimi podjetji~~ ***srednjih podjetij, standardizacije***, ***nadzora trga, varstva potrošnikov, prehranske verige***, ter ~~evropsko statistiko~~ ***evropske statistike*** (v nadaljnjem besedilu: program). Program bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, in sicer od leta 2021 do leta 2027. **[Sprememba 7]**

(8) Program bi moral podpreti oblikovanje, izvajanje in izvrševanje zakonodaje Unije, ki je temelj za pravilno delovanje notranjega trga. Program bi moral podpreti ustvarjanje pravih pogojev za opolnomočenje vseh akterjev na notranjem trgu: podjetij, državljanov, vključno s potrošniki ***in zaposlenimi***, civilne družbe in javnih organov. Zato bi moral biti cilj programa zagotoviti konkurenčnost ***in trajnostnost*** podjetij, predvsem ~~MSP, hkrati~~ ***mikro***, ***majhnih in srednjih podjetij, vključno s tistimi v sektorju turizma,*** pa ~~podpirati izvrševanje~~ ***tudi visoko raven varstva potrošnikov s podpiranjem izvrševanja*** pravil o varstvu in varnosti potrošnikov ter ~~ozaveščanje~~ ***okoljskih in socialnih standardov in ozaveščanjem*** podjetij in posameznikov, tako da se jim zagotovijo prava orodja***, ustrezne informacije in pomoč***, znanje in kompetence za sprejemanje premišljenih odločitev ter okrepi njihovo sodelovanje pri oblikovanju politik Unije. Poleg tega bi moral biti cilj programa krepitev regulativnega in upravnega ~~sodelovanje~~ ***sodelovanja***, zlasti ***s programi usposabljanja,*** z izmenjavo najboljših praks ter oblikovanjem baz znanja in

([1]) Uredba (EU) št. 99/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017 (UL L 39, 9.2.2013, str. 12).

kompetenc, vključno z uporabo strateških javnih naročil. Programom bi moral prav tako podpirati razvoj visokokakovostnih mednarodnih standardov, ki podpirajo izvajanje zakonodaje Unije. To vključuje tudi določanje standardov na področju računovodskega poročanja in revizije, kar bo prispevalo k preglednosti in dobremu delovanju kapitalskih trgov Unije ter k boljši zaščiti vlagateljev. Program bi moral podpirati oblikovanje pravil in določanje standardov tudi z zagotavljanjem vključenosti najširšega kroga zainteresiranih strani. Cilj programa bi moral biti tudi podpreti izvajanje in izvrševanje zakonodaje Unije, ki zagotavlja visoko raven zdravja za ljudi, živali in rastline v prehranski verigi ter izboljšanje dobrobiti živali. **[Sprememba 8]**

(9) Sodoben notranji trg***, ki temelji na načelih pravičnosti, preglednosti in medsebojnega zaupanja,*** spodbuja konkurenco in koristi potrošnikom, podjetjem in zaposlenim. Boljše izkoriščanje nenehno razvijajočega se notranjega trga na področju storitev bi moralo evropskim podjetjem pomagati pri ustvarjanju delovnih mest in čezmejni rasti, nudenju večje izbire storitev po boljših cenah ter ohranjanju visokih standardov za potrošnike in delavce. ~~V ta namen je cilj programa~~ ***Da bi to dosegli, bi moral program*** prispevati k ~~odstranitvi~~ ***boljšemu spremljanju razvoja notranjega trga, vključno z učinkom novega tehnološkega razvoja ter opredelitvijo in odpravo*** preostalih ***neupravičenih, diskriminatornih in nesorazmernih*** ovir ter zagotoviti***, da*** regulativni okvir~~, ki~~ dopušča nove inovativne poslovne modele***, vključno z modeli sodelovalnega gospodarstva in socialnega podjetništva, ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni socialne zaščite, tudi za podjetnike***. **[Sprememba 9]**

(10) Regulativne ovire na notranjem trgu so bile za številne industrijske proizvode odstranjene s pomočjo mehanizmov preprečevanja, sprejetjem skupnih pravil in ***standardov ter*** z načelom vzajemnega priznavanja na področjih, na katerih ne veljajo taka pravila Unije. Na področjih, kjer ni veljavne zakonodaje Unije, načelo vzajemnega priznavanja pomeni, da ima blago, ki se zakonito trži v eni državi članici, pravico do prostega pretoka in se ga lahko prodaja v drugi državi članici***, razen če zadevna država članica upravičeno nasprotuje trženju blaga, a le, če je taka omejitev nediskriminatorna, utemeljena z legitimnim ciljem javnega interesa, kot je določeno v členu 36 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ali priznana s sodno prakso Sodišča Evropske unije ter sorazmerna z želenim ciljem***. Vendar imajo zaradi neustrezne uporabe vzajemnega priznavanja***, kot so neupravičene ali nesorazmerne omejitve,*** podjetja, ki želijo vstopiti na trge drugih držav članic, težave. Čeprav je povezanost trga na področju blaga močna, to vseeno pomeni izgubljene priložnosti za širše gospodarstvo. ***Revizija Uredbe (EU) št. xxx/2018 o vzajemnem priznavanju bo prispevala k povečanju gospodarskih koristi na tem področju.*** Zato bi moral biti cilj tega programa izboljšati vzajemno priznavanje na področju blaga in ***uresničiti ves njegov potencial ter*** zmanjšati število nezakonitega in neskladnega blaga, ki vstopa na trg***, z usmerjenim ozaveščanjem in usposabljanjem, podpiranjem kontaktnih točk za izdelke, boljšim sodelovanjem med pristojnimi organi za vzajemno priznavanje in večjim tržnim nadzorom***. **[Sprememba 10]**

(11) Novi regulativni izzivi in izzivi v zvezi z izvrševanjem so povezani s hitro spreminjajočim se okoljem digitalne revolucije ter se nanašajo na zadeve, kot so kibernetska varnost, ***varstvo podatkov in zasebnosti,*** internet stvari ~~in~~ ***ali*** umetna inteligenca***, ter tudi na etične standarde, ki so s tem povezani***. Če bi prišlo do škode, so bistvena stroga pravila o varnosti proizvodov in ~~odgovornosti~~ ***jasnost v zvezi z odgovornostjo, pa tudi dosledno izvrševanje pravil***, da se zagotovi odziv politike, ki evropskim državljanom, vključno s potrošniki in podjetji, omogoča, da imajo od takih pravil koristi. Zato bi moral program prispevati k hitremu prilagajanju in ***boljšemu*** izvrševanju ureditve glede odgovornosti za proizvode, ki spodbuja inovacije***, ter hkrati zagotavljati varnost in zaščito uporabnikov***. **[Sprememba 11]**

(12) Dajanje ~~na trg~~ izdelkov, ki niso skladni z zakonodajo Unije, ~~postavlja skladne izdelke v slabši položaj in lahko ogrozi~~ ***na trg, ne glede na to, ali so ti izdelki dani na trg tradicionalno ali elektronsko, in ne glede na to, ali so proizvedeni v Uniji ali vanjo vstopijo iz tretjih držav, ogroža državljane in*** potrošnike ***Unije***. ~~Mnogi podjetniki~~ ***Gospodarski subjekti, ki prodajajo skladne izdelke, se soočajo z izkrivljeno konkurenco zaradi subjektov, ki*** ne upoštevajo pravil zaradi pomanjkanja znanja ali namenoma, da bi pridobili konkurenčno prednost. Organi za nadzor trga imajo pogosto na voljo premalo finančnih sredstev in so omejeni z nacionalnimi mejami, medtem ko podjetniki trgujejo

na evropski in celo svetovni ravni. Zlasti pri e-trgovanju imajo organi za nadzor trga***, ker nimajo fizičnega dostopa do izdelkov,*** velike težave pri sledenju neskladnih izdelkov, uvoženih iz tretjih držav, ~~in~~ pri iskanju odgovornega subjekta v svoji jurisdikciji ***ali pri izvajanju ocen tveganja ali varnostnih pregledov***. Zato bi si program moral prizadevati za krepitev skladnosti izdelkov, tako da bi ~~podjetnikom zagotovil prave spodbude~~ ***okrepil nadzor trga, zagotavljal jasna, pregledna in razumljiva pravila za gospodarske subjekte in tako ozaveščal o veljavnih pravilih Unije glede varnosti proizvodov***, okrepil preglede skladnosti***, vključno s sistematično uporabo preverjanj vzorcev izdelkov, ki predstavljajo pomemben delež vsake vrste izdelkov, danih na trg,*** in ***skrivnim nakupovanjem, ki ga izvajajo organi za nadzor,*** in ~~spodbudil~~ ***spodbujal*** tesnejše čezmejno sodelovanje med izvršilnimi organi. Program bi prav tako moral prispevati k utrditvi obstoječega okvira za dejavnosti nadzora trga; spodbujati skupne ukrepe organov za nadzor trga iz različnih držav članic, izboljšati izmenjavo informacij ter spodbujati zbliževanje in tesnejše povezovanje dejavnosti nadzora trga***, zlasti tako, da bi zagotovil dosledno izvrševanje novih zahtev, uvedenih z Uredbo (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), da bi se preprečila prodaja neskladnih izdelkov evropskim državljanom. Program bi torej moral okrepiti zmogljivosti organov za nadzor trga po vsej Uniji in prispevati k večji enotnosti med državami članicami, ki bi imele enake koristi od notranjega trga v smislu gospodarske blaginje in trajnostne rasti, hkrati pa bi moral obravnavati njihove posebne potrebe na prilagojen način***. **[Sprememba 12]**

(13) Varnost izdelkov je skupna skrb. Organi za ugotavljanje skladnosti preverjajo, ali izdelki izpolnjujejo varnostne zahteve, preden so dani na trg. Zato je izredno pomembno, da so organi za ugotavljanje skladnosti zanesljivi in usposobljeni. Unija je vzpostavila sistem akreditacije organov za ugotavljanje skladnosti, ki preverja njihovo usposobljenost, nepristranskost in neodvisnost. ***Vendar se Uredba (ES) št. 765/2008*** ([2]) ***Evropskega parlamenta in Sveta na nacionalni ravni izvaja na veliko različnih načinov. Razlike se nanašajo na razdelitev pristojnosti med organi za nadzor trga in notranjimi mehanizmi usklajevanja na nacionalni ravni, v zvezi z uporabljenimi finančnimi sredstvi, namenjenimi za nadzor trga, strategijami in pristopi za nadzor trga, pa tudi na ravni pooblastil v zvezi z neskladnimi izdelki in višinami kazni za kršitve, kar povzroča razdrobljeno izvrševanje harmonizacijske zakonodaje Unije. Zaradi te razdrobljenosti je nadzor trga v nekaterih državah članicah strožji kot v drugih, kar lahko omaje odvračilni učinek zakonodaje ter ustvari neenake konkurenčne pogoje za podjetja v nekaterih državah članicah in povzroči morebitna neravnotežja glede ravni varnosti izdelkov v Uniji.*** Tako je zdaj glavni izziv ohranjanje akreditacijskega sistema v skladu z najnovejšim tehničnim razvojem in zagotavljanje, da se uporablja z enako strogostjo po vseh Uniji. Program bi zato moral podpirati ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da organi za ugotavljanje skladnosti še naprej izpolnjujejo zakonske zahteve, ***zlasti z uporabo ocene tretjih strani za izboljšanje nepristranskih in neodvisnih postopkov,*** ter okrepili evropski akreditacijski sistem, zlasti na novih področjih politike, s podpiranjem ***enotnosti pregledov in kazni, pa tudi*** Evropskega združenja za akreditacijo (EA) iz člena 14 Uredbe (ES) št. 765/2008. **[Sprememba 13]**

(14) ***Razvoj e-trgovine bi lahko prinesel nekatere izzive v zvezi z varovanjem zdravja in varnosti končnih uporabnikov neskladnih izdelkov.*** Ker zaradi razvoja spletne trgovine in potovalnih storitev potrošniški trgi ne poznajo meja, je pomembno zagotoviti, da lahko potrošniki, ki prebivajo v Uniji, izkoristijo ~~ustrezno~~ ***enako*** varstvo pri uvozu blaga in storitev od gospodarskih subjektov, ki imajo sedež v tretjih državah. Program bi zato po potrebi moral podpirati sodelovanje z ustreznimi organi, ki se nahajajo v državah, ki so ključne trgovinske partnerice Unije***, kar zadeva izmenjavo informacij o neskladnih izdelkih, nedavnem znanstvenem napredku in novih tehnologijah, novih tveganjih ter drugih vidikih, povezanih z dejavnostmi nadzora***. **[Sprememba 14]**

([1]) ***Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).***

([2]) ***Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).***

(15) Javni organi uporabljajo javna naročila za zagotovitev najboljše ponudbe za ceno, plačano iz javnih sredstev, ter za prispevanje k bolj inovativnemu, trajnostnemu, vključujočemu in konkurenčnemu notranjemu trgu***, vključno z uporabo drugih meril, ne le najnižje cene ali stroškovne učinkovitosti, če je to v skladu z veljavnim pravom Unije, med drugim ob upoštevanju kakovostnih, okoljskih in socialnih vidikov ter vidika poštene trgovine, ter z olajšanjem razdelitve javnih naročil za obsežno infrastrukturo v sklope***. Direktive 2014/23/EU ([1]), 2014/24/EU ([2]) ter 2014/25/EU ([3]) Evropskega parlamenta in Sveta določajo pravni okvir za vključevanje in učinkovito delovanje trgov javnih naročil, ki predstavljajo 14 % bruto domačega proizvoda Unije, v korist javnih organov, podjetij in državljanov, vključno s potrošniki. ***Pravilno izvajanje pravil o javnih naročilih je ključno orodje za krepitev enotnega trga ter povečanje rasti podjetij ter zaposlovanja v Uniji.*** Zato bi moral program podpirati ukrepe za zagotovitev širše uporabe strateških javnih naročil, profesionalizacijo javnih kupcev, ~~izboljšan dostop~~ ***olajšanje in izboljšanje dostopa*** do trgov javnih naročil za MSP ***in mikropodjetja, zlasti s pomočjo svetovalnih storitev in usposabljanja***, večjo preglednost, zanesljivost in kakovost podatkov, spodbujanje digitalne preobrazbe javnih naročil in skupnega javnega naročanja prek krepitve partnerskega pristopa z državami članicami, izboljšanje zbiranja in analiziranja podatkov, vključno prek namenskih orodij informacijske tehnologije, podpiranje izmenjave izkušenj in dobrih praks, ***sklicevanje na evropske in mednarodne standarde,*** zagotavljanje smernic, prizadevanje za koristne trgovinske sporazume, krepitev sodelovanja med nacionalnimi organi in uvedbo pilotnih projektov. **[Sprememba 15]**

(16) Za doseganje ciljev programa in za olajševanje življenja državljanov in podjetij je treba vzpostaviti visokokakovostne in k uporabniku usmerjene javne storitve***, ki bodo digitalno usmerjene in polno dostopne, ter še bolj okrepiti prizadevanja v zvezi z e-upravo in e-vlado, ob tem pa zagotavljati ustrezno varstvo podatkov in zasebnost***. To pomeni, da bodo javne uprave morale začeti delovati na nove***, inovativnejše*** načine, ~~zmanjšati~~ ***da bi zmanjšale*** izoliranost med različnimi deli svojih uprav, ter ***soustvarjati te javne storitve*** z državljani in podjetji ~~soustvarjati te javne storitve~~. Stabilna in vztrajna rast čezmejnih dejavnosti na notranjem trgu zahteva ~~zagotavljanje~~ ***razpoložljivost*** najnovejših***, natančnih in lahko razumljivih*** informacij o pravicah podjetij in državljanov ter informacij, ki pojasnjujejo ***in poenostavljajo*** upravne formalnosti. Poleg tega sta bistvenega pomena pravno svetovanje in pomoč pri reševanju problemov, ki nastajajo na čeznacionalni ravni. Nadalje je potrebno enostavno in učinkovito povezovanje nacionalnih uprav***, podpiranje javnih organov pri doseganju teh ciljev*** ter ocenjevanje, kako notranji trg deluje v praksi. ***Obstoječa orodja za upravljanje notranjega trga že imajo pomembno vlogo pri lažjem doseganju teh ciljev. V ta namen in da bi dohajali tehnološki in tržni napredek, pa tudi nove regulativne izzive in izzive v zvezi z izvrševanjem, bi moral program podpirati krepitev kakovosti, prepoznavnosti in preglednosti ter zanesljivosti orodij za upravljanje notranjega trga.*** ~~Ta~~ Program bi zato za izboljšanje vsakodnevnega življenja državljanov in zmožnosti podjetij za čezmejno trgovanje ***med drugim*** moral podpirati obstoječa orodja za upravljanje notranjega trga: portal Tvoja Evropa, ki bi moral biti temelj prihajajočega enotnega digitalnega portala, Tvoja Evropa – nasveti (YEA), SOLVIT, informacijski sistem za notranji trg (IMI) in pregled enotnega trga. **[Sprememba 16]**

(17) Program bi moral podpirati razvoj regulativnega okvira Unije na področju prava gospodarskih družb in upravljanja podjetij ter pogodbenega prava z namenom povečati učinkovitost in konkurenčnost poslovanja, ***zlasti MSP,*** hkrati pa zagotavljati varstvo zainteresiranih strani, na katere vpliva poslovanje podjetij, ter se odzvati na nastajajoče izzive politike. Poleg tega bi moral zagotoviti primerno ocenjevanje, izvajanje in izvrševanje ustreznega pravnega reda, obveščati zainteresirane strani in jim pomagati ter spodbujati izmenjavo informacij na tem področju. Program bi moral nadalje podpirati pobude Komisije za jasen in prilagojen okvir za podatkovno gospodarstvo in inovacije. Te

([1]) Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

([2]) Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

([3]) Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

pobude so potrebne za večjo pravno varnost v zvezi s pogodbenim in nepogodbenim pravom, zlasti odgovornostjo in etiko v okviru tehnologij v vzponu, npr. internet stvari, umetna inteligenca, robotika in 3D-tiskanje. Cilj programa bi moral biti spodbujanje razvoja podatkovno vodenega poslovanja ***z zagotavljanjem visoke ravni varstva zasebnosti***, ki bo odločilno za položaj gospodarstva Unije v svetovni konkurenci. **[Sprememba 17]**

(18) Program bi moral spodbujati tudi pravilno in celovito izvajanje in uporabo pravnega okvira Unije za preprečevanje pranja denarja in financirana terorizma s strani držav članic ter razvoj prihodnjih politik za spopadanje z novimi izzivi na tem področju. Prav tako bi moral podpirati ustrezne dejavnosti mednarodnih organizacij v evropskem interesu, kot je Odbor strokovnjakov za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma Sveta Evrope.

(19) Izvajanje in razvoj notranjega trga na področju finančnih storitev, finančne stabilnosti in unije kapitalskih trgov, ki vključuje vzdržne finance, sta močno odvisna od političnih ukrepov, ki jih na podlagi dokazov sprejme Unija. Za doseganje tega cilja bi morala Komisija imeti aktivno vlogo pri stalnem spremljanju finančnih trgov in finančne stabilnosti, ocenjevanju, kako države članice izvajajo zakonodajo Unije in ali obstoječa zakonodaja ustreza svojemu namenu, ter prepoznavanju morebitnih področij ukrepanja, kjer nastajajo nova tveganja, ob stalni udeležbi zainteresiranih strani v celotnem ciklu politike. Takšne dejavnosti so odvisne od priprave analiz, študij, gradiva za usposabljanje, anket, ugotavljanja skladnosti, ocen in statistik ter jih podpirajo informacijskotehnološki sistemi in komunikacijska orodja.

(20) Glede na to, da ~~notranji trg, kot je opredeljen v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji,~~ ***PDEU*** vključuje sistem ***pravil***, ki zagotavlja, da se konkurenca ***na notranjem trgu*** ne izkrivlja, bi ***moral*** program ~~moral podpirati politiko~~ ***prispevati k podpiranju politike*** Unije na področju konkurence, ~~povezovanje~~ ***in sicer z izboljšanjem*** in ~~sodelovanje~~ ***krepitvijo sodelovanja*** z ***Evropsko mrežo za konkurenco ter*** nacionalnimi organi in sodišči ~~ter vključevanje širše skupine zainteresiranih strani v obveščanje~~***, tudi s krepitvijo mednarodnega sodelovanja in obveščanjem*** o pravicah, koristih in dolžnostih politike Unije na področju konkurence ter ~~njihovo pojasnjevanje~~ ***njihovim pojasnjevanjem. Program bi moral Komisiji zlasti pomagati, da izboljša svoje analize in ocene razvoja trga, tudi s široko uporabo sektorskih preiskav ter bolj sistematično izmenjavo rezultatov in dobrih praks v okviru Evropske mreže za konkurenco. To bi moralo prispevati k zagotavljanju poštene konkurence in enakih konkurenčnih pogojev, in sicer tudi na mednarodni ravni, ter krepitvi vloge podjetij, zlasti MSP, in potrošnikov, da bi izkoristili prednosti enotnega trga***. **[Sprememba 18]**

(21) Program bi moral zlasti obravnavati radikalne posledice za konkurenčnost in delovanje notranjega trga, ki izhajajo iz stalnega preoblikovanja gospodarstva in poslovnega okolja, zlasti zaradi eksponentne rasti in uporabe podatkov, ob upoštevanju, da se podjetja in njihovi svetovalci vedno bolj zatekajo k umetni inteligenci***, masovnim podatkom in algoritmom ter*** in drugim orodjem informacijske tehnologije. Poleg tega je bistvenega pomena, da program podpira povezovanje ***ter širše*** in ***tesnejše*** sodelovanje z organi in sodišči držav članic, glede na to, da sta neizkrivljena konkurenca in notranji trg močno odvisna od ukrepanja teh subjektov. V zvezi s posebno vlogo politike konkurence pri preprečevanju škodovanja notranjemu trgu, ki je posledica protikonkurenčnega ravnanja izven meja Unije, bi program moral podpirati tudi sodelovanje z organi tretjih držav, kot je primerno. Navsezadnje je razširitev dejavnosti obveščanja potrebna, da se več državljanom in podjetjem omogoči, da v celoti uživajo koristi poštene konkurence na notranjem trgu. ***Zlasti je treba dokazati oprijemljive koristi politike Unije na področju konkurence za evropske državljane, in sicer prek sodelovanja s skupinami civilne družbe ter deležniki, ki jih to neposredno zadeva.*** Ker so številne pobude v programu nove in ker na pogoje na področju konkurenčnosti vplivajo zlasti dinamične ***in hitre*** spremembe na notranjem trgu, predvsem v zvezi z ***digitalnim razvojem,*** umetno inteligenco, algoritmi, velepodatki, kibernetsko varnostjo in forenzično tehnologijo, katerih hitrost in obseg je težko oceniti, se predvideva, da bo za soočanje s spreminjajočimi se potrebami v okviru tega dela programa potrebna prožnost. **[Sprememba 19]**

(22) Izjemno pomembno je okrepiti konkurenčnost ***in trajnostnost*** evropskih podjetij ter hkrati ~~zagotoviti učinkovite enake pogoje za vse~~ na odprtem in konkurenčnem notranjem trgu ***zagotoviti dejanske enake razmere za vse***. MSP so gonilna sila evropskega gospodarstva in predstavljajo 99 % vseh evropskih podjetij, zagotavljajo dve tretjini

delovnih mest ter znatno prispevajo k ustvarjanju ***kakovostnih*** novih delovnih mest z regionalno in lokalno razsežnostjo ***v vseh sektorjih, s tem pa podpirajo tudi socialno kohezijo. MSP so ključnega pomena pri prizadevanjih za energetski prehod in pri izpolnjevanju podnebnih ciljev Unije, ki izhajajo iz Pariškega sporazuma. Program bi zato moral okrepiti njihovo zmožnost za razvoj okolju prijaznih in visokokakovostnih proizvodov in storitev ter podpirati njihova prizadevanja za učinkovitejšo rabo virov, kar bo v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“. S tem bo program pomagal izboljševati konkurenčnost MSP Unije na svetovnem trgu***. **[Sprememba 20]**

(23) Pri pridobivanju financiranja, iskanju usposobljene delovne sile, spoprijemanju z upravnim bremenom, sprejemanju ustvarjalnosti in inovacij, dostopanju do trgov in spodbujanju dejavnosti internacionalizacije se MSP soočajo z enakimi izzivi, ki na večja podjetja nimajo enako velikega učinka. Program bi moral takšne tržne pomanjkljivosti obravnavati sorazmerno, ob tem pa ne izkrivljati konkurence na notranjem trgu. ***Zlasti bi moral ustvariti ustrezne razmere za uvajanje tehnoloških in organizacijskih inovacij v proizvodne postopke, pri tem pa posebno pozornost nameniti posebnim oblikam MSP, na primer mikropodjetjem, podjetjem, ki se ukvarjajo z obrtniškimi dejavnostmi, samozaposlenim, svobodnim poklicem in socialnim podjetjem. Posvetiti bi se morali tudi potencialnim, novim in mladim podjetnikom in podjetnicam ter drugim posebnim ciljnim skupinam, kot so starejši, priseljenci in podjetniki iz prikrajšanih ali ranljivih družbenih skupin, na primer invalidi.*** **[Sprememba 21]**

(23a) Program bi moral podpirati in spodbujati kulturo inovacij, in sicer z razvojem okolja, ki bo spodbujalo ustanavljanje podjetij in njihovo rast, ter se pri tem osredotočiti zlasti na mikropodjetja in inovativna mala in srednja podjetja, ki so se zmožna spoprijeti z izzivi vse bolj konkurenčnega in hitro spreminjajočega se okolja. Povsem novi inovacijski procesi zahtevajo razvoj odprtega inovacijskega modela, ki bo temeljil na povečanju sodelovalnih raziskav ter izmenjavi znanja in intelektualne lastnine med različnimi organizacijami. Zato bi moral program težiti k podpiranju inovacijskih procesov z vključevanjem novih modelov sodelovalnega poslovanja, ki bodo osredotočeni na mreženje ter na združevanje znanja in virov v medorganizacijskih skupnostih. **[Sprememba 22]**

(23b) Program bi moral takšne tržne pomanjkljivosti obravnavati sorazmerno in se posebej osredotočiti na ukrepe, ki bodo imeli neposredne koristi za MSP in podjetniške mreže, ob tem pa ne bodo izkrivljali konkurence na notranjem trgu. **[Sprememba 23]**

(24) Prenekatera težava Unije na področju konkurenčnosti je povezana s težavnim dostopanjem MSP do financiranja, saj ***imajo premalo informacij in*** le stežka izkažejo svojo kreditno sposobnost in nimajo zadostnih jamstev ***ali pa zgolj niso seznanjena z obstoječimi mehanizmi na ravni Unije, nacionalni ali lokalni ravni, ki bi lahko podprli njihove dejavnosti***. Dodatni izzivi, povezani s financiranjem, izhajajo iz ***majhnosti mikropodjetij in*** potrebe MSP, da ostanejo konkurenčna, na primer z dejavnostmi za digitalizacijo, internacionalizacijo in inovacije ter krepitvijo delovne sile. Omejen dostop do financiranja slabo vpliva na ustanavljanje, rast in preživetje podjetij ter na pripravljenost novih podjetnikov, da bi prevzeli poslovno uspešna podjetja z nasledstvom. **[Sprememba 24]**

(25) Da bi MSP premostila te tržne pomanjkljivosti in da bi še naprej igrala svojo vlogo temelja konkurenčnosti gospodarstva Unije ***in gonila trajnostnega gospodarstva***, potrebujejo dodatno podporo prek dolžniških in lastniških instrumentov, ki bodo uvedeni v okviru sklopa za MSP sklada InvestEU, vzpostavljenega z Uredbo […] Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Jamstvena shema za posojila, ~~vzpostavljena~~ ***v okviru prejšnjega programom COSME***, ***vzpostavljenega*** z Uredbo ***(EU)*** št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), ima dokazano dodatno vrednost in od nje se pričakuje, da bo imela ugoden učinek za vsaj 500 000 MSP; nova shema bo vzpostavljena v okviru sklopa za MSP sklada InvestEU. ***Več pozornosti bi bilo treba nameniti boljšemu komuniciranju in javnim kampanjam, s katerimi bi potencialne upravičence seznanili, da jim je na voljo program za MSP. Za ozaveščanje***

([1]) COM(2018)0439.

([2]) Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 33).

o dejavnostih Unije v podporo MSP bi bilo treba pri dejavnostih, ki jih program v celoti ali vsaj delno financira, vključno s posredniki, vključiti evropski emblem (zastavo) z navedbo, da dejavnost prejema sredstva tega programa. **[Sprememba 25]**

(26) Cilji politike iz tega programa se bodo obravnavali tudi prek finančnih instrumentov in proračunskega jamstva v okviru sklopa za MSP sklada InvestEU. ***Sklop za MSP v okviru sklada InvestEU bi moral v vsaki državi članici imeti osrednjo krovno točko za informiranje o programu, da bi povečali dostopnost sredstev za MSP in seznanjenost s tem.*** Finančna podpora bi se morala uporabiti za sorazmerno odpravljanje ~~tržnih pomanjkljivosti~~ ***nedelovanja trga*** ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, ~~ne da bi se ukrepi podvajali ali nadomestili zasebno financiranje ali izkrivljali konkurenco~~ ***ukrepi pa se ne bi smeli podvajati ali izrivati zasebnega financiranja ali izkrivljati konkurence*** na notranjem trgu ***ter bi morali jasno izkazovati dodatnost in krepiti sinergije z drugimi evropskimi programi***. Ukrepi bi morali imeti jasno evropsko dodano vrednost. **[Sprememba 26]**

(26a) Dejavnosti, ki jih sklad InvestEU financira prek oddelka za EU ali prek oddelka za države članice, ne bi smele podvajati ali nadomeščati zasebnega financiranja, pač pa bi se morale navezovati na že delujoče lokalne javne in zasebne jamstvene sheme, omogočati povezovanje z njimi, saj bi moral biti krovni cilj to, da bi okrepili in razširili dejanske ugodnosti za končne prejemnike – MSP po opredelitvi iz Priporočila Komisije 2003/361/ES ([1]), zato da bi dosegli resnično dodatnost ukrepov. **[Sprememba 27]**

(26b) Poleg dostopa do finančnih sredstev je osrednjega pomena tudi dostop do znanj in spretnosti, vključno z vodstvenimi kompetencami in znanji, ki so odločilni dejavnik za dostop MSP do razpoložljivih sredstev, za inoviranje, konkurenčnost in rast. Izvajanje finančnih instrumentov, predvidenih v okviru sklada InvestEU, bi zato morali pospremiti z ustreznim mentorstvom, programi inštruiranja in zagotavljanjem na znanju temelječih poslovnih storitev. **[Sprememba 28]**

(27) Program bi moral zagotoviti učinkovito podporo MSP v ~~celotnem~~ ***vsem*** življenjskem ciklu***, zagotavljati pomoč, ki bi segala od priprave projektov do komercializacije in dostopa do trga, ter spodbujati oblikovanje podjetniških mrež***. Temeljiti bi moral na edinstvenem strokovnem znanju in izkušnjah, razvitih v zvezi z MSP ***ter z gospodarskimi*** in ~~industrijskih sektorjih~~ ***podjetniškimi sektorji***, ter na dolgoročnih izkušnjah pri delu z evropskimi, nacionalnimi in regionalnimi ~~zainteresiranimi strannideležniki~~. Ta podpora bi morala temeljiti na uspešnih izkušnjah evropske podjetniške mreže, ki deluje kot enotna kontaktna točka za povečanje konkurenčnosti MSP in razvijanje njihovega poslovanja na enotnem trgu in širše. Mreža namerava še naprej nuditi storitve v imenu drugih programov Unije, predvsem programa Obzorje 2020, z uporabo finančnih virov navedenih programov. ***Podpirati bi morala tudi okrepljeno sodelovanje organizacij, ki zastopajo MSP, pri oblikovanju političnih pobud za enotni trg, kot so javna naročila, postopki standardizacije in režimi, ki urejajo intelektualno lastnino. Obenem bi morala mreža povečati število ukrepov, zagotavljati bolj ciljno usmerjeno svetovanje za MSP pri pripravi projektov ter nuditi podporo mreženju in tehnološkemu in organizacijskemu prehodu. Mreža bi morala prav tako z vidika dostopa do financiranja izboljšati sodelovanje in povezovanje z drugimi pomembnimi svetovalnimi vozlišči, vzpostavljenimi v okviru programov za digitalno Evropo in sklada InvestEU. Ukrepi programa COSME za MSP v tej mreži bi morali biti namenjeni tudi zagotavljanju visoke kakovosti storitev po vsej Evropi, pri tem pa posebno pozornost nameniti dejavnostim in geografskim območjem Unije, v okviru katerih mreže in posredni deležniki ne dosegajo pričakovanih rezultatov. Uspešen*** mentorski program za nove podjetnike ***(Erasmus za mlade podjetnike)*** bi moral prav tako ostati orodje, ~~ki~~ ***s katerim bo*** novim podjetnikom ali osebam, ki želijo postati podjetniki, ~~omogoča~~ ***omogočena*** pridobitev ~~podjetniških~~ ***poslovnih in vodstvenih*** izkušenj, tako da ***bi*** jih ~~poveže~~ ***povezal*** z izkušenimi podjetniki iz drugih držav in jim ~~tako pomaga~~ ***s tem pomagal*** izboljšati podjetniške sposobnosti. Program bi ~~si~~ ob morebitnem dopolnjevanju drugih pobud Unije moral še naprej ~~prizadevati za rast~~ ***rasti*** in ~~širjenje svoje geografske pokritosti~~ ***širiti svojo geografsko pokritost*** ter tako podjetnikom ponuditi večjo izbiro povezovanja. ***Za povečanje dodane vrednosti, ki jo je mogoče doseči s spodbujanjem podjetniških pobud, bi bilo treba posebno pozornost nameniti mikropodjetjem in tistim, ki so od sedanjega programa imeli najmanj koristi, ter področjem, na katerih je podjetniška kultura še vedno na zelo osnovni ravni in kjer se soočajo s številčnejšimi ovirami. Čim bolj bi si bilo treba prizadevati za geografsko sorazmerno uravnoteženo porazdelitev sredstev.*** **[Sprememba 29]**

([1]) Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(27a) Bolj bi si bilo treba prizadevati za zmanjšanje upravnega bremena ter za večjo prepoznavnost in dostopnost programov, da bi MSP in mikropodjetjem zmanjšali stroške, ki jih imajo zaradi zapletenega postopka prijave in zahtev za sodelovanje. Države članice bi morale razmisliti tudi o vzpostavitvi enotne informacijske točke „vse na enem mestu“ za podjetja, ki se zanimajo za uporabo sredstev Unije. Postopek ocenjevanja bi moral biti čim preprostejši in čim hitrejši, da bi bilo mogoče do ugodnosti programa priti karseda hitro. **[Sprememba 30]**

(28) Grozdi ***in podjetniške mreže*** so strateško orodje za podpiranje konkurenčnosti in širitve MSP, saj ponujajo ugodna poslovna okolja***, povečujejo trajnostni razvoj industrije in storitev ter z ustvarjanjem kakovostnih delovnih mest krepijo gospodarski razvoj regij***. Skupne pobude grozdov bi morale doseči kritično maso, da bi pospešile rast MSP. S povezovanjem specializiranih ekosistemov grozdi ustvarjajo nove poslovne priložnosti za MSP ter jih bolje vključujejo v evropske in globalne strateške vrednostne verige. Zagotoviti bi bilo treba podporo razvoju transnacionalnih strategij za partnerstva in izvajanju skupnih dejavnosti, ki jih podpira evropska platforma za sodelovanje grozdov. Spodbujati bi bilo treba trajnostna partnerstva z nadaljevanjem financiranja, če bodo doseženi mejniki glede smotrnosti in udeležbe. Neposredno podporo MSP bi bilo treba zagotoviti prek organizacij, ki združujejo grozde, in sicer za: uvajanje naprednih tehnologij, nove poslovne modele, ~~nizkoogljične in z viri gospodarne~~ rešitve, ustvarjalnost in oblikovanje, nadgrajevanje znanj in spretnosti, privabljanje talentov, pospeševanje podjetništva in internacionalizacijo. Za lažje industrijsko preoblikovanje in izvajanje strategij pametne specializacije bi morali biti vključeni tudi drugi akterji, specializirani za podporo MSP. Program bi zato moral prispevati k ~~rasti~~ ***trajnostnemu gospodarskemu razvoju*** in vzpostaviti povezave z vozlišči Unije za (digitalne) inovacije ter naložbami v okviru kohezijske politike in programa Obzorje Evropa. Preučiti je mogoče tudi sinergije s programom Erasmus. **[Sprememba 31]**

(28a) Program bi lahko pomagal poglobiti in/ali izboljšati odnose med mikro, malimi in srednjimi podjetji ter univerzami, raziskovalnimi središči in drugimi ustanovami, ki se ukvarjajo s pridobivanjem in širjenjem znanja. S tem bi se lahko izboljšale zmožnosti podjetij za premoščanje strateških izzivov, ki se pojavljajo v novih mednarodnih okoljih. **[Sprememba 32]**

(28b) MSP se zaradi svoje majhnosti spopadajo s specifičnimi ovirami pri rasti in imajo največ težav pri povečevanju in širjenju nekaterih svojih poslovnih dejavnosti. Unija zagotavlja podporo za povečanje dejavnosti ter se pri tem osredotoča na inovacije na področju raziskav, in to predvsem s instrumentom za mala in srednja podjetja, v zadnjem času pa tudi s pilotnim projektom „Evropski svet za inovacije“ v okviru programa Obzorje 2020. Na podlagi delovnih metod in izkušenj z instrumentom za MSP bi moral program za enotni trg podpirati tudi dejavnosti za širitev poslovanja MSP, ki bi bile skladne z novim Evropskim svetom za inovacije, saj se v okviru programa Obzorje Evropa izrecno osredotoča na prodorne inovacije. Ukrepi za širitev poslovanja MSP v okviru tega programa bi morale biti na primer usmerjene v pomoč tem podjetjem pri širjenju s komercializacijo in internacionalizacijo ter prek tržnih priložnosti. **[Sprememba 33]**

(29) ~~Ustvarjalnost in inovativnost sta ključni za konkurenčnost industrijskih vrednostnih verig Unije~~***Za konkurenčnost industrijskih vrednostnih verig Unije so ključni ustvarjalnost, inovativnost ter tehnološko in organizacijsko preoblikovanje, bolj trajnostni proizvodni procesi, zlasti pa gospodarna raba virov in energijska učinkovitost***. ~~Sta~~ ***So*** katalizator modernizacije ~~industrije in prispevata~~ ***podjetij in industrijskih sektorjev in prispevajo*** k pametni, vključujoči in trajnostni rasti. Vendar pa MSP še vedno zaostajajo pri izkoriščanju teh možnosti. Program bi zato moral podpirati ciljno naravnane ukrepe, omrežja in partnerstva za inovacije, ki temeljijo na ustvarjalnosti, v celotni industrijski vrednostni verigi. **[Sprememba 34]**

(29a) Upoštevati je treba, da je bil instrument za MSP v okviru programa Obzorje 2020 za podjetnike z nepovratnimi sredstvi tako prve kot druge faze izredno uspešen, saj so lahko razvijali svoje nove poslovne zamisli ter preskušali in razvijali prototipe. Čeprav je izbirni proces že zelo strog, vseeno mnogi res dobri projekti ne morejo pridobiti

financiranja, saj so sredstva omejena. Izvajanje v okviru Izvajalske agencije za mala in srednja podjetja (EASME) poteka zelo učinkovito. Program Obzorje je sicer usmerjen k visokotehnološkim projektom, metodologijo pričujočega programa pa bi morali razširiti na vse vrste MSP, ki želijo razširiti poslovanje. **[Sprememba 35]**

(29b) Ukrepi programa COSME za MSP bi se morali osredotočiti tudi na sektorje, ki imajo znaten potencial rasti in socialni potencial ter kjer je visok delež MSP. Edinstven gospodarski sektor Unije, ki znatno prispeva k njenemu BDP in ki ga vzdržujejo predvsem MSP, je turizem. Unija bi morala še naprej izvajati ukrepe, s katerimi podpira posebnosti tega sektorja, in jih še pomnožiti. **[Sprememba 36]**

(30) Evropski standardi igrajo pomembno vlogo na notranjem trgu. So izjemno pomembni za konkurenčnost podjetij, zlasti MSP. So bistveno orodje za podpiranje zakonodaje in politik Unije na številnih ključnih področjih, kot so ~~energija~~***energetski prehod***, podnebne spremembe, ***varstvo okolja,*** informacijske in komunikacijske tehnologije, trajnostna raba ***in recikliranje*** virov, inovacije, varnost proizvodov, varstvo potrošnikov, varnost delavcev in delovni pogoji ter starajoče se prebivalstvo, in imajo tako ugoden učinek na družbo kot celoto. ***Izkušnje pa so pokazale, da je treba standarde pripraviti hitreje in pravočasneje kot doslej, poleg tega pa si je treba bolj prizadevati za boljše vključevanje vseh zadevnih deležnikov, vključno s tistimi, ki zastopajo potrošnike.*** **[Sprememba 37]**

(31) Evropske standardizacijske dejavnosti ureja Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), izvajajo pa se s pomočjo dolgoletnega javno-zasebnega partnerstva, ki je ključnega pomena za doseganje ciljev iz navedene uredbe ter iz splošnih in sektorskih standardizacijskih politik Unije.

(32) Dobro delujoč skupni okvir računovodskega poročanja je bistvenega pomena za notranji trg, za učinkovito delovanje ~~kapitalskih~~ ***finančnih*** trgov in za doseganje povezanega trga za finančne storitve v okviru ***bančne unije in*** unije kapitalskih trgov. **[Sprememba 38]**

(33) V skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) bi bilo treba mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde, in z njimi povezane razlage Odbora za pojasnjevanje MSRP vključiti v pravo Unije, da bi jih uporabljala podjetja, katerih vrednostni papirji kotirajo na reguliranem trgu v Uniji, če MSRP izpolnjujejo merila iz navedene uredbe, vključno z zahtevo, da letni računovodski izkazi prikazujejo resnično in pošteno sliko, kot določa člen 4(3) Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), ter da spodbujajo splošni evropski interes. Te mednarodne standarde je treba razvijati v okviru postopka, ki je pregleden in je predmet demokratičnega nadzora. Zato imajo MSRP pomembno vlogo pri delovanju notranjega trga, Unija pa ima neposredni interes za zagotovitev, da postopek razvijanja in odobritve MSRP prinese standarde, ki so skladni z zahtevami pravnega okvira notranjega trga. Zato je pomembno vzpostaviti ustrezne ureditve financiranja za Fundacijo za MSRP.

(34) Ob upoštevanju vloge, ki jo ima Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje (EFRAG) pri ocenjevanju, ali MSRP izpolnjujejo zahtevo prava in politik Unije iz Uredbe (ES) št. 1606/2002, mora Unija tudi zagotoviti stabilno financiranje skupine EFRAG in torej prispevati k njenemu financiranju. Tehnično delo skupine EFRAG bi se moralo osredotočati na tehnično svetovanje Komisiji o potrjevanju MSRP in na primerno sodelovanje v postopku razvijanja teh MSRP ter bi moralo zagotavljati, da so interesi Unije ustrezno upoštevani v postopku določanja mednarodnih standardov. Ti interesi bi morali vključevati pojem „preudarnosti“ ter ohraniti obveznost „resničnega in poštenega prikaza“ iz Direktive 2013/34/EU in „javnega evropskega interesa“ iz Uredbe (ES) št. 1606/2002 ob upoštevanju vpliva MSRP na finančno stabilnost in gospodarstvo. Kot del Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (EFRAG) bi bilo treba za spodbujanje inovacij in razvoj najboljših praks pri korporativnem

([1]) Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

([2]) Uredba (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L 243, 11.9.2002, str. 1).

([3]) Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

poročanju ustanoviti tudi Evropski laboratorij za korporativno poročanje. V tem okviru lahko podjetja in vlagatelji izmenjajo najboljše prakse, zlasti na področju poročanja o nefinančnem poslovanju in trajnostnem razvoju.

(35) Na področju zakonsko predpisane revizije je Nadzorna skupina, tj. mednarodna organizacija, odgovorna za spremljanje reforme upravljanja Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC), leta 2005 ustanovila Odbor za zaščito javnega interesa (PIOB). Vloga odbora PIOB je nadzor nad postopkom sprejemanja mednarodnih revizijskih standardov (MSR) in drugimi dejavnostmi v javnem interesu, ki jih izvaja zveza IFAC. MSR se lahko sprejmejo za uporabo v Uniji, zlasti če so bili razviti v skladu s predpisanim postopkom, javnim nadzorom in preglednostjo, kot je določeno v členu 26 Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Glede na uvajanje MSR v Uniji in ključno vlogo odbora PIOB pri zagotavljanju, da izpolnjujejo zahteve iz Direktive 2006/43/ES, je pomembno, da so zagotovljene ustrezne ureditve financiranja za odbor PIOB.

(36) Unija prispeva k zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov, opolnomočenju potrošnikov in k postavljanju potrošnikov v središče notranjega trga, tako da podpira in dopolnjuje politike držav članic pri njihovih prizadevanjih, da državljanom, kadar delujejo kot potrošniki, zagotovijo, da v celoti uživajo koristi notranjega trga in da jim je pri tem zagotovljena varnost, njihovi pravni in ekonomski interesi pa so ustrezno zaščiteni s konkretnimi ukrepi. Unija mora prav tako zagotoviti, da se zakonodaja s področja potrošnikov in varnosti proizvodov ustrezno in enako uveljavlja v praksi in da podjetja uživajo enake konkurenčne pogoje in pošteno konkurenco na notranjem trgu. Poleg tega je treba okrepiti vlogo potrošnikov, jih spodbujati in jim pomagati pri sprejemanju trajnostnih ***in informiranih*** odločitev, s čimer bi prispevali k trajnostnemu, energijsko učinkovitemu in z viri gospodarnemu krožnemu gospodarstvu. **[Sprememba 39]**

(37) Cilj programa bi moral biti ozaveščanje potrošnikov, podjetij, civilne družbe in organov o zakonodaji s področja potrošnikov in varnosti proizvodov EU ter ozaveščanje potrošnikov in njihovih predstavniških organizacij na nacionalni ravni in ravni Unije, predvsem s podpiranjem evropske potrošniške organizacije BEUC (Bureau Européen des Unions de Consommateurs), ki je uveljavljena in priznana nevladna organizacija, ki zastopa interese potrošnikov v zvezi z vsemi ustreznimi politikami Unije, ter evropskega združenja za usklajevanje zastopanja potrošnikov pri standardizaciji ANEC (European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation), ki predstavlja interese potrošnikov v zvezi z vprašanji standardizacije. Tako bi bilo treba posebno pozornost nameniti novim tržnim potrebam glede spodbujanja trajnostne potrošnje***, zlasti ukrepom za odpravo načrtovane zastarelosti izdelkov*** in ~~preprečevanja~~ ***preprečevanje*** ranljivosti, ter izzivom, ki jih ~~povzroča~~ ***povzročajo*** digitalizacija gospodarstva***, povezani izdelki, internet stvari, umetna inteligenca in uporaba algoritmov*** ali razvoj novih vzorcev porabe in poslovnih modelov***, zlasti socialnega podjetništva in sodelovalnega gospodarstva***. Program bi moral podpreti razvoj ustreznih informacij o trgih, ***vključno z ukrepi za izboljšanje sledljivosti izdelkov vzdolž dobavne verige in standardov kakovosti v Uniji ter reševanje vprašanja dvojne kakovosti izdelkov, o*** izzivih politik, novih vprašanjih in vedenju ter objavo pregledov stanja potrošniških trgov Unije. **[Sprememba 40]**

(38) Program bi moral podpirati pristojne nacionalne organe, vključno s tistimi, odgovornimi za spremljanje varnosti proizvodov, ki sodelujejo zlasti prek sistema Unije za hitro obveščanje o nevarnih proizvodih. Prav tako bi moral podpirati izvrševanje Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) ter Uredbe (ES) št. 765/2008 v zvezi z varstvom potrošnikov in varnostjo proizvodov ter mrežo za sodelovanje na področju varstva potrošnikov in

([1]) Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS (UL L 157, 9.6.2006, str. 87).

([2]) Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4).

mednarodno sodelovanje med zadevnimi organi v tretjih državah in v Uniji. Cilj programa bi moral biti tudi zagotavljanje dostopa za vse potrošnike in trgovce do kakovostnega izvensodnega reševanja sporov in spletnega reševanja sporov ter informacij o ~~možnostih~~ ***sodelovanju v postopkih*** pravnega varstva **z *najnižjimi stroški***. **[Sprememba 41]**

(39) ~~Mreža~~ ***Program bi moral podpreti tudi mrežo*** evropskih potrošniških centrov***, ki*** pomaga potrošnikom izkoristiti prednosti njihovih potrošniških pravic v Uniji pri čezmejnem nakupu blaga in storitev na notranjem trgu in v EGP prek spleta ali na potovanju. Močna mreža tridesetih centrov, ki jo skupaj financirajo potrošniški programi Unije, je v več kot desetih letih dokazala svojo dodano vrednost za krepitev zaupanja potrošnikov in trgovcev na notranjem trgu. Obravnava več kot 100 000 zahtev potrošnikov letno ter prek svojih medijskih in spletnih informacijskih dejavnosti dosega milijone državljanov. Je ena izmed najbolj cenjenih podpornih mrež Unije za državljane in večina centrov ima kontaktne točke za pravo notranjega trga, kot je Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]); ocena te mreže poudarja pomembnost njenega nadaljnjega delovanja. ***Mreža evropskih potrošniških centrov je lahko tudi pomemben vir informacij o izzivih in težavah, s katerimi se potrošniki soočajo na lokalni ravni ter so relevantni za oblikovanje politik Unije in zaščito interesov potrošnikov. Zato bi program moral omogočati oblikovanje in krepitev sinergij med zastopanjem potrošnikov na lokalni ravni in ravni Unije, da bi se okrepilo zagovarjanje potrošnikov.*** Mreža namerava razviti dogovore o vzajemnosti s podobnimi organi v tretjih državah. **[Sprememba 42]**

(40) Preverjanje ustreznosti prava Unije na področju varstva potrošnikov in trženja, ki ga je Komisija izvedla maja 2017, je izpostavilo potrebo po boljšem izvrševanju pravil in olajševanju pravnega varstva, kadar so potrošniki oškodovani zaradi kršitev potrošniške zakonodaje. Posledično je Komisija aprila 2018 sprejela „novi dogovor za potrošnike“, da bi med drugim zagotovila enako obravnavo potrošnikov na celotnem notranjem trgu v zvezi s ***čezmejnimi primeri, kot je prodaja neskladnih izdelkov v sektorju motornih vozil,*** standardi neenake kakovosti ***izdelkov ali težavami potnikov, ki obtičijo na letališčih zaradi odpovedi velikega števila letov***, večjo zmogljivost držav članic za izvrševanje, boljšo varnost proizvodov, okrepljeno mednarodno sodelovanje in nove možnosti pravnih sredstev, predvsem s pomočjo zastopniških tožb kvalificiranih subjektov. Program bi moral med drugim podpirati potrošniško politiko z ozaveščanjem, krepitvijo znanja in zmogljivosti, izmenjavo najboljših praks potrošniških organizacij in organov za varstvo potrošnikov, mreženjem in razvojem tržne inteligence, krepitvijo dokazov o delovanju notranjega trga v korist potrošnikom ter razvojem informacijskotehnoloških sistemov in komunikacijskih orodij. **[Sprememba 43]**

(41) Na ~~potrošnike~~ ***državljane*** vpliva predvsem delovanje trgov za finančne storitve***, zato bi jih bilo treba bolje obveščati o pravicah, tveganjih in koristih na tem področju***. Ti so ključni element notranjega trga in zahtevajo trden okvir za urejanje in nadzor, ki ne zagotavlja le finančne stabilnosti in trajnostnega gospodarstva, temveč tudi visoko stopnjo varstva potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev, vključno z malimi vlagatelji, varčevalci, imetniki zavarovalnih polic, člani in upravičenci pokojninskih skladov, posameznimi delničarji, posojilojemalci in MSP. ~~Pomembno je krepiti njihovo zmožnost udeležbe~~ ***Program bi moral prispevati h krepitvi njihove zmožnosti za udeležbo*** pri oblikovanju politike ~~za finančni sektor~~ ***, tudi prek oblikovanja in razširjanja jasnih, popolnih in uporabniku prijaznih informacij o proizvodih, ki se tržijo na finančnih trgih***. **[Sprememba 44]**

([1]) Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

(42) Zato bi program moral še naprej podpirati posebne dejavnosti, ki so zajete v programu za krepitev zmogljivosti v obdobju 2017–2020 za večje vključevanje potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev v oblikovanje politike Unije v skladu z Uredbo (EU) 2017/826 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), ki je nadaljeval pilotni program in pripravljalni ukrep iz obdobja 2012–2017. To je potrebno, da se oblikovalcem politike priskrbijo stališča zainteresiranih strani, ki niso strokovnjaki iz finančnega sektorja, ter zagotovi boljše zastopanje interesov potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev. ***V okviru programa bi se morala stalno razvijati metodologija in dobra praksa v zvezi s tem, kako povečati sodelovanje potrošnikov in končnih uporabnikov finančnih storitev, da bi ugotovili, katera vprašanja so pomembna za oblikovanje politik Unije in varovanje interesov potrošnikov na področju finančnih storitev.*** To bi moralo ~~zagotoviti boljše~~ ***izboljšati*** politike na področju finančnih storitev, predvsem zahvaljujoč boljšemu javnemu razumevanju vprašanj v zvezi s finančno uredbo, in ~~boljšo finančno pismenost~~ ***boljši finančni pismenosti. Javna sredstva tega programa bi se morala osredotočiti na to, kar je bistveno za končne uporabnike, in se izogibati neposrednemu ali posrednemu finančnemu podpiranju komercialnih dejavnosti, ki jih predlagajo zasebni finančni subjekti***. **[Sprememba 45]**

(43) V zvezi s pilotnim projektom v obdobju 2012–2013 in pripravljalnim ukrepom v obdobju 2014–2016 je Komisija po opravljenem letnem javnem razpisu za zbiranje predlogov nepovratna sredstva dodelila dvema organizacijama. To sta Finance Watch, ki je bila ustanovljena z nepovratnimi sredstvi Unije leta 2011 kot mednarodno neprofitno združenje po belgijskem pravu, in Better Finance, ki je nastala kot posledica zaporednih reorganizacij in preoblikovanja blagovne znamke evropskih združenj vlagateljev in delničarjev od leta 2009 naprej. Program za krepitev zmogljivosti, ki je bil vzpostavljen v okviru Uredbe (EU) 2017/826, ti dve organizaciji opredeljuje kot edina upravičenca. Zato je treba ti organizaciji še naprej financirati v okviru programa. Vendar bi bilo treba to financiranje pregledati. ***V zvezi s tem bi bilo treba opozoriti, da če bi program za krepitev zmogljivosti in financiranje iz njega podaljšali po letu 2020 in bi se pojavili še drugi možni upravičenci, lahko razpis odprli vsem drugim organizacijam, ki izpolnjujejo merila in prispevajo k ciljem programa, in sicer v skladu z Uredbo (EU) 2017/826.*** **[Sprememba 46]**

(44) Visoka raven varovanja zdravja v ~~celotni prehranski~~ ***vsej dobavni*** verigi ***hrane in krme*** je nujna, da ***bi zaščitili potrošnike ter da*** lahko notranji trg ~~deluje~~ učinkovito ***in nemoteno deluje***. Varna in trajnostna ***kmetijska in*** prehranska veriga je predpogoj za družbo na splošno in za notranji trg. ***Kakor je razvidno iz nedavnih incidentov, kot sta okužba jajc s fipronilom leta 2017 in škandal s konjskim mesom leta 2013,*** čezmejne izredne zdravstvene razmere***, na primer izbruh ptičje gripe ali afriške prašičje kuge,*** in preplahi v zvezi s hrano ovirajo delovanje notranjega trga, saj omejujejo pretok oseb in blaga ter prekinjajo proizvodnjo. ***Preprečevanje čezmejnih zdravstvenih kriz in preplahov v zvezi s hrano je izredno pomembno. Zato bi moral program podpirati konkretne ukrepe, na primer uvedbo kriznih ukrepov v primeru kriznih razmer in nepredvidljivih dogodkov, ki vplivajo na zdravje živali in rastlin, ter zasnovati mehanizem za neposreden dostop do krizne rezerve, s katerim bi hitreje, učinkoviteje in uspešneje reševali tovrstne izredne razmere.*** **[Sprememba 47]**

(45) Splošni cilj prava Unije na področju prehranske verige je ~~prispevati k visoki ravni~~ ***zagotavljati visoko raven*** zdravja ljudi, živali in rastlin v prehranski verigi, podpirati izboljšanje dobrobiti živali, prispevati k visoki ravni varstva in informiranja potrošnikov ter visoki ravni varstva okolja, vključno z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, in hkrati izboljšati trajnost evropske proizvodnje hrane in krme, ***zmanjšati količino živilskih odpadkov,*** zvišati standarde kakovosti ***izdelkov*** po vsej Uniji, povečati konkurenčnost industrije hrane in krme v Uniji ter dajati prednost ustvarjanju delovnih mest. **[Sprememba 48]**

([1]) Uredba (EU) 2017/826 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o vzpostavitvi programa Unije za podpiranje specifičnih dejavnosti za večje vključevanje potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev v oblikovanje politike Unije na področju finančnih storitev za obdobje 2017–2020 (UL L 129, 19.5.2017, str. 17).

(46) Glede na posebno naravo ukrepov, ki zadevajo visoko raven zdravja ljudi, živali in rastlin v prehranski verigi, je treba v tej uredbi določiti posebna merila za upravičenost v zvezi z zagotavljanjem nepovratnih sredstev in uporabo javnih naročil. Zlasti bi morali biti z odstopanjem od Uredbe (EU, Euratom) ***2018/1046*** Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) kot izjema od načela neretroaktivnosti stroški izrednih ukrepov zaradi njihove nujne in nepredvidljive narave upravičeni in bi morali vključevati tudi stroške, ki nastanejo zaradi domnevnega pojava bolezni ali škodljivega organizma, pod pogojem, da je ta pojav naknadno potrjen in sporočen Komisiji. Ustrezne proračunske obveznosti in plačilo upravičenih izdatkov bi Komisija morala izvesti po podpisu pravnih obveznosti in oceni zahtevkov za plačilo, ki jih predložijo države članice. Stroški bi morali biti upravičeni tudi pri zaščitnih ukrepih v primeru neposredne grožnje zdravstvenemu statusu Unije, ki je posledica pojava ali razvoja ene od bolezni živali in zoonoz na ozemlju tretje države ali države članice ali v čezmorskih državah in ozemljih, ter pri zaščitnih ukrepih ali drugih ustreznih dejavnostih, sprejetih v podporo zdravstvenemu statusu rastlin v Uniji. **[Sprememba 49]**

(47) ~~Uradni~~ ***Glede na vse bolj globalizirano prehransko verigo je uradni*** nadzor, ki ga izvajajo države članice, ~~je~~ pomembno orodje za preverjanje in spremljanje, da se izvajajo, izpolnjujejo in izvršujejo ustrezne zahteve Unije***, zlasti glede uvoženih proizvodov iz tretjih držav***. Uspešnost in učinkovitost sistemov uradnega nadzora je bistvenega pomena za ohranjanje visoke ravni varnosti ljudi, živali ali rastlin v prehranski verigi in ***zaupanja potrošnikov ter za*** hkratno zagotavljanje visoke ravni varstva okolja. Za take nadzorne ukrepe bi morala biti na voljo finančna podpora Unije. Finančni prispevek bi zlasti moral biti na voljo referenčnim laboratorijem Unije, da jim pomaga pokriti stroške, nastale zaradi izvajanja programov dela, ki jih odobri Komisija. Ker je poleg tega uspešnost uradnega nadzora odvisna tudi od tega, ali je nadzornim organom na voljo dobro usposobljeno osebje z ustreznim poznavanjem prava Unije, bi Unija morala imeti možnost, da prispeva k usposabljanju in ustreznim programom izmenjav osebja, ki jih organizirajo pristojni organi. **[Sprememba 50]**

(48) Visokokakovostna evropska statistika, ki je razvita, pripravljena in izkazana v okviru evropskega statističnega programa, je bistvenega pomena za odločanje na podlagi dokazov in bi morala biti na voljo pravočasno ter prispevati k izvajanju politik Unije, kot izhajajo iz PDEU, predvsem okrepljenega in celostnega ekonomskega upravljanja, socialne, gospodarske in ozemeljske kohezije, trajnostnega razvoja, kmetijske politike, socialne razsežnosti Evrope in globalizacije.

(49) Evropska statistika je nujno potrebna za odločanje Unije ter za merjenje smotrnosti in učinka pobud Unije. Zato bi moralo biti zagotovljeno neprekinjeno zagotavljanje in razvoj evropske statistike s sprejetjem pristopa na ravni Unije ter preseganjem vidika notranjega trga, da se zajamejo vse dejavnosti in področja politike Unije, vključno z opolnomočenjem podjetij in državljanov za sprejemanje informiranih odločitev.

(50) Za evropski statistični program zaradi njegovega horizontalnega značaja veljajo posebne zahteve, predvsem tiste iz Uredbe (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), zlasti v zvezi s spoštovanjem statističnih načel, delovanjem in upravljanjem evropskega statističnega sistema, vključno z vlogo in nalogami, dodeljenimi Odboru za statistične programe Evropskih skupnosti in Komisiji, ter vzpostavitvijo in izvajanjem načrtovanja programov statističnih dejavnosti.

([1]) ***Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).***

([2]) Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

(51) Program je bil predložen v predhodni pregled odboru za evropski statistični sistem v skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 ***in bi ga bilo treba izvajati ob zagotovljenem dejanskem parlamentarnem nadzoru***. **[Sprememba 51]**

(52) Unija in države članice so zavezane ~~k~~***, da bodo še naprej imele vodilno vlogo pri*** izvajanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030. S prispevanjem k uresničevanju Agende 2030 bodo Unija in države članice spodbujale močnejšo, bolj trajnostno, bolj vključujočo, varno in uspešno Evropo. Program bi moral prispevati k izvajanju Agende 2030, vključno z usklajevanjem gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti trajnostnega razvoja***, zato bi morala uredba o večletnem finančnem okviru vsebovati jasne in prepoznavne zaveze, ter vključevati cilje trajnostnega razvoja, kot je Evropski parlament pozval v svojih resolucijah z dne 14. marca in 30. maja 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027***. **[Sprememba 52]**

(53) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in doseganje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bi moral program prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov v politike Unije in k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v okviru ustreznega postopka ocenjevanja in pregledovanja.

(54) Ta uredba določa finančna sredstva za program, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu [posodobitev sklica, kot je primerno v skladu z novim medinstitucionalnim sporazumom: točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ([1])].

(55) V Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru je predvideno sodelovanje na področjih, ki so predmet programa, med Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami Evropskega združenja za prosto trgovino, ki sodelujejo v okviru Evropskega gospodarskega prostora, na drugi strani. Prav tako bi bilo treba določiti, da v programu lahko sodelujejo tudi druge države, vključno sosednje države Unije in države, ki so zaprosile za članstvo v Uniji, države kandidatke ali države pristopnice. Poleg tega bi program na področju evropske statistike moral biti odprt za Švico v skladu s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o sodelovanju na področju statistike ([2]).

(56) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko v programih Unije sodelujejo v okviru, vzpostavljenem na podlagi sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki določa, da se programi izvajajo na podlagi sklepa po navedenem sporazumu. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba uvesti posebno določbo, ki bi podelila potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, tj. Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi lahko celovito izvrševala svoje pristojnosti

(57) Za ta program se uporablja finančna uredba. Določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, kar vključuje pravila o nepovratnih sredstvih, nagradah in javnih naročilih.

(58) Ukrepi, ki se izvajajo na podlagi prejšnjih programov in proračunskih vrstic, so se izkazali za ustrezne in bi jih bilo treba ohraniti. Cilj novih ukrepov, uvedenih v okviru programa, je zlasti okrepiti dobro delujoč notranji trg. Za bolj enostavno in prožno izvajanje programa ter s tem za boljše doseganje njegovih ciljev bi morali biti ukrepi opredeljeni le v smislu okvirnih in splošnih kategorij. V program bi bilo treba vključiti tudi sezname okvirnih dejavnosti v zvezi s specifičnimi cilji na področju konkurenčnosti***, varstva potrošnikov*** ali posebnih dejavnosti, ki izhajajo iz predpisanih zahtev, na primer na področjih standardizacije***, nadzora trga***, ureditve prehranske verige in evropske statistike. **[Sprememba 53]**

([1]) UL C 373, 20.12.2013, str. 1.
([2]) UL L 90, 28.3.2006, str. 2.

(59) Treba je opredeliti določene kategorije subjektov, ki so upravičeni do financiranja, ter tiste subjekte, ki bi morali biti upravičeni do financiranja brez razpisov za zbiranje predlogov.

(60) Glede na vedno večjo medsebojno povezanost svetovnega gospodarstva***, zlasti digitalnega,*** bi moral program pri določenih dejavnostih še naprej zagotavljati možnost vključevanja zunanjih strokovnjakov, kot so uradniki tretjih držav ter predstavniki mednarodnih organizacij ali gospodarskih subjektov. **[Sprememba 54]**

(61) Treba je navesti posebna merila v zvezi s pravili sofinanciranja in upravičenimi stroški.

(62) V skladu z zavezo Komisije iz njenega sporočila z dne 19. oktobra 2010 „Pregled proračuna EU“ ([1]) in da se zagotovita skladnost in poenostavitev programov financiranja, bi bilo treba sredstva deliti z drugimi instrumenti financiranja Unije, če predvideni ukrepi v okviru programa sledijo ciljem, ki so skupni različnim instrumentom financiranja, pri čemer pa je treba izključiti dvojno financiranje.

(63) Ta program bi moral prispevati k splošni podpori za obravnavanje posebnih potreb najbolj oddaljenih regij in njihovega vključevanja na notranji trg, kot je bilo nedavno ponovno potrjeno v sporočilu Komisije „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU ([2])“.

(64) ~~Program bi moral spodbujati sinergije ob hkratnem preprečevanju podvajanja s povezanimi programi in ukrepi Unije.~~ Ukrepi v okviru tega programa bi morali dopolnjevati ukrepe programov Carina in Fiscalis, ki sta bila vzpostavljena z Uredbo (EU) št. […] Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) in Uredbo (EU) št. […] Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), katerih cilj je prav tako podpirati in izboljševati delovanje notranjega trga. **[Sprememba 55]**

(65) Program bi moral spodbujati sinergije, ~~in~~ dopolnjevanje ***in dodatnost*** v zvezi z MSP ter podporo za podjetništvo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj, vzpostavljenega z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([5]). Poleg tega bo sklop za MSP sklada InvestEU, vzpostavljenega z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([6]), zagotavljal podporo z dolžniškim in lastniškim financiranjem, da se ***za MSP in mikropodjetja*** olajša dostop do finančnih sredstev ~~za MSP in~~ ***ter*** poveča ***tudi*** njihova razpoložljivost. Program bi si poleg tega moral prizadevati za sinergije v okviru vesoljskega programa, vzpostavljenega z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([7]), v zvezi s spodbujanjem MSP, da izkoristijo prodorne inovacije in druge rešitve, razvite v okviru navedenega programa. **[Sprememba 56]**

(66) Ta program bi moral spodbujati sinergije s programom Obzorje Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) št. […] Evropskega parlamenta in Sveta ([8]), katerega cilj je spodbujati raziskave in inovacije. To bi moralo vključevati zlasti dopolnjevanje ukrepov prihodnjega Evropskega sveta za inovacije za inovativna podjetja ter podporo storitvam za MSP.

([1]) COM(2010)0700.
([2]) COM(2017)0623.
([3]) COM(2018)0442.
([4]) COM(2018)0443.
([5]) COM(2018)0372.
([6]) COM(2018)0439.
([7]) COM(2018)0447.
([8]) COM(2018)0435.

(67) Program bi moral spodbujati sinergije in dopolnjevanje v zvezi s programom za digitalno Evropo, vzpostavljenim z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), katerega namen je spodbujati digitalizacijo gospodarstva Unije in javnega sektorja ***ter pripomoči k večji kibernetski varnosti***. **[Sprememba 57]**

(68) Poleg tega bi si moral program prizadevati tudi za sinergije s Skladom za pravosodje, pravice in vrednote, vzpostavljenim z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), katerega cilj je podpreti in nadaljevati razvoj evropskega območja pravice za učinkovitost nacionalnih pravosodnih sistemov, kar je ključni dejavnik za pravično in stroškovno učinkovito evropsko gospodarstvo.

(69) Program bi moral spodbujati sinergije s programom Erasmus, vzpostavljenim z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), Solidarnostnim skladom Evropske unije, vzpostavljenim z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([4]), in Evropskim socialnim skladom plus, vzpostavljenim z Uredbo (EU) […] Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), na področju mobilnosti delovne sile in mladine, ki je bistvenega pomena za dobro delujoč notranji trg.

(70) Nazadnje bi se ukrepi prehranske verige, kot so veterinarski in fitosanitarni ukrepi v primeru kriz na področju zdravja živali in rastlin, lahko dopolnjevali s tržnimi posegi v okviru načrtovanja skupne kmetijske politike Unije, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. […] Evropskega parlamenta in Sveta ([6]).

(71) ~~Če je primerno,~~ ***Ukrepi programa*** bi ~~se~~ morali ~~ukrepi programa uporabiti za~~ ***imeti jasno evropsko dodano vrednost in*** sorazmerno ~~odpravljanje tržnih~~ ***odpraviti tržne*** pomanjkljivosti ali ~~neoptimalnih naložbenih razmer~~***neoptimalne naložbene razmere***, ne da bi se podvajali ali nadomestili zasebno financiranje~~, ter bi morali imeti jasno evropsko dodano vrednost~~. **[Sprememba 58]**

~~(72) Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem programov dela za izvajanje ukrepov, ki prispevajo k visoki ravni zdravja ljudi, živali in rastlin v prehranski verigi. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]).~~ **[Sprememba 59]**

(73) Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove ustreznosti za uresničevanje specifičnih ciljev in rezultatov ukrepov, pri čemer se upoštevajo zlasti ***dodana vrednost Unije,*** stroški kontrol, upravno breme in pričakovana stopnja neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati obravnavanje uporabe pavšalnih zneskov, financiranja po pavšalni stopnji in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot določa člen 125(1) finančne uredbe. **[Sprememba 60]**

(74) Za zagotovitev rednega spremljanja in poročanja ***o doseženem napredku ter o učinkovitosti in uspešnosti programa*** bi se moral že na samem začetku vzpostaviti ustrezen okvir za spremljanje ukrepov in rezultatov programa. Takšno spremljanje in poročanje bi moralo temeljiti na kazalnikih, ki merijo učinke ukrepov v okviru programa glede na vnaprej določena izhodišča. **[Sprememba 61]**

([1]) COM(2018)0434.
([2]) COM(2018)0375.
([3]) COM(2018)0367.
([4]) COM(2018)0322, člen 10.
([5]) COM(2018)0382.
([6]) COM(2018)0393.
~~([7]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).~~

(75) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([1]) je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike, ki bodo podlaga za ocenjevanje učinkov programa na terenu. ***Komisija bi morala pripraviti vmesno poročilo z oceno doseganja ciljev ukrepov, podprtih v okviru programa, rezultatov in učinkov, učinkovitosti porabe sredstev in dodane vrednosti programa za Unijo ter končno poročilo z oceno dolgoročnega učinka, rezultatov in trajnostnosti ukrepov ter sinergij z drugimi programi.*** **[Sprememba 62]**

(75a) Da bi dopolnili nekatere nebistvene elemente te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s sprejemanjem delovnih programov. **[Sprememba 63]**

(76) Na podlagi ***odprtega*** seznama bolezni živali iz poglavja 2 dela I Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) in Uredbe (ES) št. 999/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) bi bilo treba določiti seznam bolezni in zoonoz, upravičenih do financiranja v okviru izrednih ukrepov po programih za izkoreninjenje, obvladovanje in nadzor. **[Sprememba 64]**

(77) Da se upoštevajo situacije, ki jih izzovejo bolezni živali, ki bistveno vplivajo na živinorejo ali trgovino z rejnimi živalmi, razvoj zoonoz, ki ogrožajo ljudi, ali novi znanstveni dosežki ali epidemiološke spremembe pa tudi bolezni živali, ki bi lahko ogrožale Unijo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte glede spremembe seznama bolezni živali in zoonoz. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka programa pri doseganju njegovih ciljev bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s pregledom ali ~~dopolnjevanjem~~ ***dopolnitvijo*** kazalnikov za merjenje doseganja specifičnih ciljev, kadar je to potrebno, in za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. ***Prav tako bi se bilo treba posvetovati z deležniki in združenji potrošnikov.*** Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet ~~zlasti~~ prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov. **[Sprememba 65]**

(78) V skladu s [sklic se po potrebi posodobi v skladu z novim sklepom o ČDO: členom 94 Sklepa Sveta 2013/755/EU ([5])] so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih (ČDO) upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevni ČDO povezan.

([1]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

([2]) Uredba (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L 84, 31.3.2016, str. 1).

([3]) Uredba (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živili (UL L 325, 12.12.2003, str. 1).

([4]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1).

([5]) Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

(79) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95 ([2]), Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 ([3]) in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 ([4]) bi bilo treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]). V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, uradu OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

(80) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 PDEU~~. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti~~ ***, zlasti pa finančna uredba, ki določa*** postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter ~~urejajo~~ ***tudi*** nadzor odgovornosti finančnih akterjev***, ki bi se moral izvajati za ukrepe iz tega programa, ter za katerega veljajo posebna odstopanja, opredeljena v tej uredbi***. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovodenje in učinkovito financiranje EU. **[Sprememba 66]**

(81) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]) ureja obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajajo države članice v okviru te uredbe in pod nadzorom pristojnih organov držav članic. Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]) ureja obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja Komisija v okviru te uredbe in pod nadzorom Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani pristojnih organov bi morala biti v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (EU) 2016/679 ***in Uredbe XXX [uredba o zasebnosti in elektronskih komunikacijah]***, vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani Komisije pa v skladu s predpisi o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 45/2001. **[Sprememba 67]**

([1]) Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

([2]) Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

([3]) Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

([4]) Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

([5]) Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

([6]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

([7]) Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

(82) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi čezmejne narave obravnavanih vprašanj, temveč se zaradi večje primernosti ukrepov Unije lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

(83) Cilj programa bi moral biti tudi zagotoviti večjo prepoznavnost in skladnost notranjega trga Unije, konkurenčnost ***in trajnostnost*** podjetij, ~~vključno z MSP~~ ***predvsem mikro, malih in srednjih podjetij***, ter ukrepe evropske statistike za evropske državljane, podjetja in uprave. **[Sprememba 68]**

(84) Uredbo (EU) št. 99/2013, Uredbo (EU) št. 1287/2013, Uredbo (EU) št. 254/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), Uredbo (EU) št. 258/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter ([3]), Uredbo (EU) 2017/826 bi bilo treba razveljaviti z učinkom od 1. januarja 2021.

(85) Primerno je zagotoviti nemoten in neprekinjen prehod med programi na področjih konkurenčnosti ***in trajnostnosti*** podjetij, ***predvsem mikro, malih*** in ~~MSP~~ ***srednjih podjetij***, varstva potrošnikov, strank in končnih uporabnikov finančnih storitev, oblikovanja politik na področju finančnih storitev, prehranske verige ter evropske statistike, vzpostavljenimi z Uredbo (EU) št. 1287/2013, Uredbo (EU) št. 254/2014, Uredbo (EU) 2017/826, Uredbo (EU) št. 258/2014, Uredbo (EU) št. 652/2014, in Uredbo (EU) št. 99/2013, ter tem programom, zlasti glede nadaljevanja večletnih ukrepov ter ocenjevanja uspehov predhodnih programov – **[Sprememba 69]**

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi program za ~~izboljšanje delovanja~~ ***enotni trg za okrepitev*** notranjega trga in ***izboljšanje njegovega delovanja na področju*** konkurenčnosti ***in trajnostnosti*** podjetij, ~~vključno z~~ ***zlasti*** mikro, ~~malimi~~ ***malih*** in ~~srednjimi podjetji, ter~~ ***srednjih podjetij***, ***standardizacije, varstva potrošnikov, prehranske verige, pa tudi*** okvir za financiranje razvoja, priprave in izkazovanja evropske statistike v smislu člena 13 Uredbe (ES) št. 223/2009 (v nadaljnjem besedilu: program). **[Sprememba 70]**

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

([1]) Uredba (EU) št. 254/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o večletnem programu za potrošnike za obdobje 2014–2020 in o razveljavitvi Sklepa št. 1926/2006/ES (UL L 84, 20.3.2014, str. 42).

([2]) Uredba (EU) št. 258/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o vzpostavitvi programa Unije za podpiranje posebnih dejavnosti na področju računovodskega poročanja in revizije za obdobje 2014–2020 in o razveljavitvi Sklepa št. 716/2009/ES (UL L 105, 8.4.2014, str. 1).

([3]) Uredba (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L 189, 27.6.2014, str. 1).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrepe, ki se podpirajo iz proračuna Unije, med drugim v okviru mehanizmov mešanega financiranja iz člena 2(6) finančne uredbe, ki združujejo nepovratne oblike podpore in/ali finančne instrumente iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij, pa tudi iz komercialnih finančnih institucij in od vlagateljev;

(2) „evropska statistika“ pomeni statistiko, razvito, pripravljeno in izkazano ***na ravni Unije in držav članic*** v skladu ***s členom 3 PEU in*** ~~z~~ Uredbo (ES) št. 223/2009; **[Sprememba 71]**

(3) „pravni subjekt“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ustanovljeno in priznano kot tako v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt brez pravne osebnosti v skladu s členom 197(2)(c) Uredbe (EU, Euratom) ***2018/1046*** (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba); **[Sprememba 72]**

(4) „mikro, mala in srednja podjetja“ pomeni mikro, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v različici Priporočila 2003/361/ES z dne 6. maja 2003;

(4a) „socialno podjetje“ pomeni podjetje, za katero je socialni vpliv pomembnejši od ustvarjanja dobička za lastnike ali delničarje in ki na trgu zagotavlja blago in opravlja storitve, njegovo upravljanje pa je odgovorno in pregledno ter so vanj vključeni delavci, potrošniki in drugi deležniki; **[Sprememba 73]**

(4b) „lokalno javno podjetje“ pomeni manjše lokalno javno podjetje, ki izpolnjuje merila za MSP ter opravlja pomembne naloge za lokalne skupnosti; **[Sprememba 74]**

(4c) „podjetniške mreže“ pomeni povezovanje podjetnikov zaradi izvajanja skupnega projekta, v katerem dve ali več MSP skupaj izvajajo eno ali več gospodarskih dejavnosti, s katero želijo povečati svojo konkurenčnost na trgu; **[Sprememba 75]**

(5) „tretja država“ pomeni državo, ki ni članica Unije.

Člen 3

Cilji programa

1. Splošni cilji programa so:

(a) izboljšati delovanje notranjega trga, predvsem pa zaščititi in opolnomočiti državljane, potrošnike in podjetja, zlasti mikro, mala in srednja podjetja (MSP), z izvrševanjem ~~prava~~ ***pravnega, socialnega in okoljskega okvira*** Unije~~,~~ ~~olajševanjem dostopa~~ ***; olajšati dostop*** do trga, ~~določanjem~~ ***in do finančnih sredstev***, ***spodbujati pošteno konkurenco med podjetji in oblikovanje*** standardov ~~ter spodbujanjem zdravja~~***, poskrbeti za enovito in visoko varstvo potrošnikov, okrepiti tržni nadzor po vsej Uniji, izboljšati vzajemno priznavanje in spodbujati zdravje*** ljudi, živali in rastlin ter ~~dobrobiti~~ ***dobrobit*** živali,; poleg tega pa tudi izboljšati sodelovanje med pristojnimi organi držav članic ter med pristojnimi organi držav članic in Komisijo ter decentraliziranimi agencijami Unije; **[Sprememba 76]**

(b) ~~zagotavljati~~ ***razviti, pripraviti in izkazati*** visokokakovostno, primerljivo in zanesljivo ***evropsko*** statistiko ~~o Evropi~~, ki podpira oblikovanje, spremljanje in ocenjevanje vseh politik Unije***, vključno s trgovinsko in migracijsko,*** ter ***državljanom,*** oblikovalcem politik, ***regulativnim in nadzornim organom,*** podjetjem, akademskemu svetu, ~~državljanom~~ ***civilni družbi*** in medijem pomaga sprejemati informirane odločitve ter aktivno sodelovati v demokratičnem procesu. **[Sprememba 77]**

2. Specifični cilji programa so:

(a) povečati učinkovitost notranjega trga ***tako***, ***da:***

(i) omogoča ~~, omogočiti~~ lažje preprečevanje in odstranjevanje ovir~~, podpirati~~ ***in podpira*** razvoj, izvajanje in izvrševanje prava Unije na področjih notranjega trga blaga in storitev, ***in*** javnih naročil~~, nadzora trga~~ ter na področjih prava gospodarskih družb, pogodbenega in nepogodbenega prava, preprečevanja pranja denarja, prostega pretoka kapitala, finančnih storitev in konkurence, vključno z razvojem orodij upravljanja;

(ii) podpira učinkovit nadzor trga in varnosti izdelkov povsod po Uniji, prispeva k boju proti ponarejanju izdelkov, zato da bi bili na trgu Unije le varni in skladni izdelki, ki jamčijo visoko raven varstva potrošnikov, vključno z izdelki, ki se prodajajo po spletu, ter se tako pri organih za nadzor trga po Uniji doseže večja homogenost in zmogljivost. **[Sprememba 78]**

(b) ~~izboljšati~~ ***okrepiti*** konkurenčnost ***in trajnostnost*** podjetij, s posebnim poudarkom na MSP, ter ***doseči dodatnost*** z ukrepi~~, ki MSP ponujajo različne oblike podpore, omogočiti dostop do trgov, vključno z internacionalizacijo MSP, ugodnim poslovnim okoljem za MSP, konkurenčnostjo sektorjev, modernizacijo industrije in spodbujanjem podjetništva;~~***(programa COSME)***, ***pri katerih bodo izrecno upoštevane posebne potrebe teh podjetij***, ***in sicer:***

(i) z nudenjem različnih oblik podpore MSP, s katerimi bi spodbujali rast, podpiranje in ustanavljanje tovrstnih podjetij, na primer s podjetniškimi mrežami, razvojem upravljavskih znanj in veščin ter s spodbujanjem ukrepov za razširitev poslovanja, zaradi česar bodo lažje dostopala do trgov in procesov internacionalizacije ter lažje tržila svoje proizvode in storitve;

(ii) s spodbujanjem ugodnega poslovnega okolja in okvira za MSP, z zmanjšanjem upravnega bremena, s povečanjem konkurenčnosti posameznih sektorjev, s posodobitvijo industrije in njeno digitalno preobrazbo, kar bo vse pomagalo ustvariti odporno, z viri gospodarno in energijsko učinkovito gospodarstvo;

(iii) s spodbujanjem podjetniške kulture in prispevanjem k visokokakovostnemu usposabljanju zaposlenih v MSP;

(iv) s spodbujanjem novih poslovnih priložnosti za MSP, v okviru katerih bi na ozemljih, kjer prihaja do strukturnih sprememb, te premagovali z usmerjenimi ukrepi in z drugimi inovativnimi oblikami ukrepanja, na primer z delavskimi odkupi, s katerimi bi omogočili ustvarjanje novih delovnih mest in poslovno kontinuiteto. **[Sprememba 79]**

(c) zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga s procesi standardizacije, ki:

(i) omogočajo financiranje ~~evropske standardizacije~~ ***evropskih organov za standardizacijo*** in sodelovanje ~~zainteresiranih strani~~ ***vseh deležnikov*** pri določanju evropskih standardov; **[Sprememba 80]**

(ii) podpirajo razvoj visokokakovostnih mednarodnih standardov računovodskega poročanja in revizije, omogočajo njihovo vključevanje v pravo Unije ~~ter~~ ***in/ali*** spodbujajo inovacije in razvoj ~~najboljših praks~~ ***dobre prakse*** korporativnega poročanja ***tako za majhna kot za velika podjetja***; **[Sprememba 81]**

(d) zavzemati se za interese potrošnikov ter zagotoviti ***enotno in*** visoko raven varstva potrošnikov ~~in varnosti proizvodov~~ z: **[Sprememba 82]**

(i) opolnomočenjem, podpiranjem in izobraževanjem potrošnikov, podjetij in civilne družbe; zagotavljanjem visoke ravni varstva potrošnikov, ~~trajnostne potrošnje in varnosti proizvodov, zlasti s~~ ***predvsem najranljivejših, zato da se na enotnem trgu okrepijo poštenost***, ***preglednost in zaupanje;*** podpiranjem ukrepov pristojnih izvršilnih organov in organizacij, ki zastopajo potrošnike, ter sodelovanja***, in sicer med drugim z reševanjem vprašanj že obstoječih in novonastajajočih tehnologij ter z ukrepi za izboljšanje sledljivosti proizvodov vzdolž dobavne verige***; ~~zagotavljanjem~~ ***s standardi kakovosti po vsej Uniji in ureditvijo problematike dvojne kakovosti proizvodov; ozaveščanjem o potrošniških pravicah po zakonodaji Unije in zagotovitvijo***, da ~~imajo~~ ***bodo imeli*** vsi potrošniki dostop do ~~pravnih sredstev, in~~ ***učinkovitih pritožbenih mehanizmov, ter*** zagotavljanjem ustreznih informacij o trgih in potrošnikih***, pa tudi s spodbujanjem trajnostne potrošnje z okrepljenimi potrošniškimi informacijami o posebnih značilnostih in okoljskem vplivu blaga in storite***; **[Sprememba 83]**

(ii) krepitvijo sodelovanja potrošnikov, drugih končnih uporabnikov finančnih storitev in civilne družbe pri oblikovanju politike na področju finančnih storitev; spodbujanjem boljšega razumevanja finančnega sektorja ***in različnih kategorij finančnih produktov, ki jih je mogoče tržiti, ter z zagotavljanjem zanimanja potrošnikov za maloprodajne finančne storitve***; **[Sprememba 84]**

(e) prispevati k visoki ravni zdravja ***in varnosti*** ljudi, živali in rastlin v ~~prehranski~~ verigi ***preskrbe s hrano in krmo*** in na ~~povezanih~~ ***sorodnih*** področjih, vključno s preprečevanjem in izkoreninjanjem bolezni in škodljivih organizmov, ***tudi z izrednimi ukrepi v primeru obsežnih kriznih razmer in nepredvidljivih dogodkov, ki bi vplivali na zdravje ljudi in živali,*** ter podpirati izboljšanje dobrobiti živali ter ***razviti*** trajnostno proizvodnjo in potrošnjo hrane ***po sprejemljivih cenah, obenem pa spodbujati raziskave, inovacije in izmenjavo dobre prakse med deležniki na teh področjih***; **[Sprememba 85]**

(f) pravočasno, nepristransko in stroškovno učinkovito ***razvijati,*** pripravljati***, izkazovati*** in sporočati visokokakovostno ***evropsko*** statistiko ~~o Evropi~~ s pomočjo okrepljenih partnerstev v okviru evropskega statističnega sistema iz člena 4 Uredbe (ES) št. 223/2009 in z vsemi zadevnimi zunanjimi stranmi ter z uporabo različnih podatkovnih virov, naprednih metod podatkovne analitike, pametnih sistemov in digitalnih tehnologij ***ter poskrbeti za nacionalno in po možnosti regionalno razčlembo podatkov***. **[Sprememba 86]**

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo ~~4 088 580 000 EUR~~ ***6 563 000 000 EUR*** v tekočih cenah. **[Sprememba 87]**

2. V okviru zneska iz odstavka 1 se za naslednje cilje dodelijo naslednji okvirni zneski:

(-a) 394 590 000 EUR za cilj iz člena 3(2)(a)(i); **[Sprememba 88]**

(-aa) 396 200 000 EUR za cilj iz člena 3(2)(a)(ii); **[Sprememba 89]**

(a) ~~1 000 000 000 EUR~~ ***3 122 000 000 EUR*** za cilj iz člena 3(2)(b); **[Sprememba 90]**

(aa) 220 510 000 EUR za cilj iz člena 3(2)(c); **[Sprememba 91]**

(b) ~~188 000 000 EUR~~ ***198 000 000 EUR*** za cilj iz člena 3(2)(d)(i); **[Sprememba 92]**

(c) 1 680 000 000 EUR za cilj iz člena 3(2)(e);

(d) 552 000 000 EUR za cilj iz člena 3(2)(f).

3. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa, predvsem za dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja ter za izkoriščanje informacijskotehnoloških omrežij, ki se osredotočajo na obdelavo in izmenjavo podatkov, pa tudi za uporabo in razvoj korporativnih informacijskotehnoloških orodij. ***Skupni strošek upravne in tehnične podpore bo omejen, zato da bo lahko program čim bolj na voljo za financiranje ukrepov, ki sodijo med cilje programa, in sicer ta skupni strošek v nobenem primeru ne sme preseči 5 % finančnih sredstev iz odstavka 1.*** **[Sprememba 93]**

4. Za cilj iz člena 3(2)(e) se proračunske obveznosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, lahko razporedijo na več let v letne obroke.

5. Z odstopanjem od člena 111(2) finančne uredbe Komisija prevzame proračunsko obveznost za nepovratna sredstva, ki so dodeljena za izredne veterinarske in fitosanitarne ukrepe v okviru specifičnega cilja iz člena 3(2)(e) te uredbe, in sicer po oceni zahtevkov za plačilo, ki jih predložijo države članice.

5a. Uvesti bi bilo treba poseben mehanizem, s katerim bi imela prehranska veriga v primeru obsežnejših izrednih razmer neposreden dostop do krizne rezerve Komisije, da bi zagotovili ustrezno financiranje ukrepov iz člena 3(2)(e). **[Sprememba 94]**

6. Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo na program. Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s točko (a) člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. Če je to mogoče, se ti viri uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 5

Tretje države, pridružene programu

Programu se lahko pridružijo naslednje tretje države:

(a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;

(b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za njihovo udeležbo v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

(c) države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

(d) tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja udeležbo tretje države v katerem koli programu Unije, če sporazum:

(i) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;

(ii) določa pogoje udeležbe v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihove upravne stroške;

(iii) na tretjo državo ne prenese pristojnosti za odločanje v zvezi s programom,

(iv) Uniji zagotavlja pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovodenja in zaščito njenih finančnih interesov.

Prispevki iz točke (ii) so namenski prejemki v skladu s členom [21(5)] finančne uredbe.

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja EU

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.

2. S programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad in javnih naročil. Zagotovi se lahko tudi financiranje v obliki finančnih instrumentov v okviru mehanizmov mešanega financiranja.

3. Prispevki v mehanizem vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se v skladu s finančno uredbo štejejo za zadostno jamstvo. Uporabljajo se določbe iz [člena X] Uredbe XXX [uredbe, ki bo nasledila uredbo o Jamstvenem skladu] ([1]).

POGLAVJE II

NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 7

Nepovratna sredstva

Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.

Člen 8

Upravičeni ukrepi

1. Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, s katerimi se uresničujejo cilji iz člena 3.

2. Upravičeni so zlasti naslednji ukrepi, s katerimi se uresničujejo cilji iz člena 3:

(a) ustvarjanje pravih pogojev za opolnomočenje vseh akterjev notranjega trga, vključno s podjetji, državljani ~~in~~, potrošniki, civilno družbo in javnimi organi, s pomočjo preglednih ***izmenjav*** informacij in kampanjami ozaveščanja, ***zlasti v zvezi z veljavnimi pravili Unije ter pravicami potrošnikov in podjetij,*** izmenjavo najboljše prakse, spodbujanjem dobrih praks ***in inovativnih rešitev***, izmenjavo in razširjanjem strokovnega znanja in izkušenj ter organizacijo usposabljanj ***za spodbujanje digitalne pismenosti državljanov in podjetij***; **[Sprememba 95]**

(b) zagotavljanje mehanizmov, s katerimi ***lahko*** državljani, potrošniki, končni uporabniki, civilna družba***, sindikati*** in predstavniki podjetij iz Unije ~~lahko~~***, predvsem predstavniki MSP,*** prispevajo k političnim razpravam, politikam in postopkom odločanja, zlasti s podpiranjem delovanja zastopniških organizacij na nacionalni ravni in ravni Unije; **[Sprememba 96]**

([1]) [dodati]

(c) krepitev zmogljivosti, spodbujanje in usklajevanje skupnih ukrepov med državami članicami in pristojnimi organi držav članic ter med pristojnimi organi držav članic in Komisijo, decentraliziranimi agencijami Unije in organi tretjih držav***, predvsem pa skupni ukrepi, s katerimi bi povečali varnost izdelkov, okrepili izvrševanje pravil o varstvu potrošnikov v Uniji in izboljšali sledljivost proizvodov***; **[Sprememba 97]**

(d) podpora za učinkovito izvrševanje ***v državah članicah*** in posodobitev pravnega okvira Unije in njegovega hitrega prilagajanja spreminjajočemu se okolju ***ter podpora za reševanje problematike, do katere prihaja zaradi digitalizacije***, vključno z zbiranjem podatkov in analizami; študije, ocene in priporočila politik; organizacija predstavitvenih dejavnosti in pilotnih projektov; dejavnosti komuniciranja; razvoj namenskih orodij informacijske tehnologije, ki zagotavljajo pregledno***, pošteno*** in učinkovito delovanje notranjega trga. **[Sprememba 98]**

2a. Do financiranja so upravičeni naslednji ukrepi, s katerimi se uresničujejo specifični cilji iz člena 3(2)(a)(ii):

(a) usklajevanje in sodelovanje med organi za nadzor trga in drugimi ustreznimi organi držav članic, zlasti z mrežo Unije za skladnost izdelkov;

(b) razvoj in vzdrževanje orodij informacijske tehnologije za izmenjavo informacij o nadzoru trga in kontrolah na zunanjih mejah;

(c) podpora za razvoj skupnih ukrepov in preskušanje na področju varnosti in skladnosti izdelkov, med drugim v zvezi s preskušanjem povezanih izdelkov in izdelkov, ki se prodajajo po spletu;

(d) sodelovanje in izmenjava najboljših praks med organi za nadzor trga in ustreznimi organi iz tretjih držav ter njihovi skupni projekti;

(e) podpora za strategije za nadzor trga, znanje in zbiranje obveščevalnih podatkov, preskušanje zmogljivosti in infrastrukture, medsebojne preglede, programe usposabljanja, tehnično pomoč ter krepitev zmogljivosti za organe za nadzor trga;

(f) ocena homologacijskih postopkov in preverjanja skladnosti motornih vozil, kar izvede Komisija. **[Sprememba 99]**

3. Do financiranja so upravičeni naslednji ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(b):

~~(a) zagotavljanje različnih oblik podpore za MSP;~~ **[Sprememba 100]**

(b) izboljševanje dostopa ***mikropodjetij,*** MSP ***in podjetniških mrež*** do trgov, ***vključno s trgi zunaj Unije,*** podpora ~~MSP~~ ***tem subjektom*** pri ~~obravnavi~~ ***reševanju*** svetovnih ***okoljskih, gospodarskih*** in družbenih izzivov ~~ter~~ ***in*** pri poslovni internacionalizaciji ~~in~~***, omogočanje podpore zanje v vsem življenjskem ciklu ter*** krepitev vodilnega ***podjetniškega in*** industrijskega položaja Unije v globalnih vrednostnih verigah~~, vključno z evropsko podjetniško mrežo~~; **[Sprememba 101]**

(c) obravnavanje tržnih ovir in ***zmanjšanje*** upravnega bremena***, vključno z odpravo ovir za ustanovitev podjetja in začetek poslovanja,*** ter ustvarjanje ugodnega poslovnega okolja ~~za opolnomočenje~~***, v katerem bodo lahko mikropodjetja in*** MSP~~, da izkoristijo~~ ***izkoristila*** notranji trg***, vključno z dostopom do financiranja, obenem pa tudi zagotovitev ustreznih programov usmerjanja, mentorstva in inštruiranja, ki bodo omogočali poslovne storitve na podlagi znanja***; **[Sprememba 102]**

(d) spodbujanje ***razvoja in*** rasti ***trajnostnih*** podjetij, ***ozaveščanje o zakonodaji Unije med mikropodjetji in MSP,*** vključno z ~~razvojem znanja~~ ***okoljskim in energetskim pravom Unije, nadgradnja njihovih znanj*** in spretnosti, ter ***razvoj kvalifikacij, omogočanje novih poslovnih modelov in z viri gospodarnih vrednostnih verig, ki bodo podpirali*** industrijsko***, tehnološko in organizacijsko*** preoblikovanje v proizvodnem in storitvenem sektorju; **[Sprememba 103]**

(e) ~~podpiranje~~ ***povečanje*** konkurenčnosti ***in trajnosti*** podjetij in ~~celotnih~~ ***celih*** gospodarskih sektorjev ter pomoč ***mikropodjetjem in*** MSP pri uvajanju ***tehnoloških, organizacijskih in socialnih*** inovacij***, pri krepitvi družbene odgovornosti podjetij*** in ***pri*** sodelovanju v vrednostnih verigah s pomočjo strateškega povezovanja ekosistemov in grozdov, vključno s skupno pobudo grozdov; **[Sprememba 104]**

(f) spodbujanje podjetniškega poslovnega okolja in podjetniške kulture, ~~tudi z mentorskim programom~~***razširitev mentorskega programa*** za nove podjetnike~~, ter~~ ***in*** podpiranje zagonskih podjetij ter ~~trajnosti~~ ***trajnostnost*** in ~~razširitve~~ ***širitev*** poslovanja ***s posebnim poudarkom na potencialnih novih podjetnikih (na primer mladih, ženskah) in drugih posebnih ciljnih skupinah, na primer socialno prikrajšanih in ranljivih skupinah***. **[Sprememba 105]**

3a. Pri uvajanju specifičnega cilja iz člena 3(2)(b) lahko Komisija poleg ukrepov iz točk (a) do (f) odstavka 3 tega člena podpre še naslednje posebne ukrepe:

(a) pospeševanje, podpiranje in širjenje svetovalnih storitev prek evropske podjetniške mreže za zagotavljanje celovitih podpornih poslovnih storitev „vse na enem mestu“ za MSP v Uniji, ki želijo raziskati priložnosti na notranjem trgu in v tretjih državah, in s spremljanjem, da se bodo pri tem v vseh državah članicah zagotavljale primerljivo kakovostne storitve;

(b) podpiranje vzpostavljanja podjetniških mrež;

(c) podpiranje in širjenje programov mobilnosti za nove podjetnike (Erasmus za mlade podjetnike), da bi si okrepili zmožnosti za razvijanje podjetniškega znanja, spretnosti in naravnanosti ter izboljšali svoje tehnološke zmogljivosti in znanje o vodenju podjetja;

(d) podpiranje rasti in širitve MSP s projekti za obsežnejšo razširitev poslovanja na podlagi tržnih priložnosti (instrument za razširitev MSP);

(e) podpiranje specifičnih sektorskih dejavnosti, za katere sta značilna velik delež mikropodjetij in MSP ter visok prispevek k BDP Unije, na primer turizma. **[Sprememba 106]**

3b. Ukrepi iz točke (a) odstavka 3a, ki se izvajajo v okviru evropske podjetniške mreže, lahko med drugim vključujejo:

(a) omogočanje internacionalizacije MSP in iskanja poslovnih partnerjev na notranjem trgu, čezmejno poslovno sodelovanje pri raziskavah in razvoju ter partnerstva za prenos tehnologije, znanja in inovacij;

(b) zagotavljanje informacij, usmerjanja in personaliziranega svetovanja v zvezi s pravom Unije, možnostmi za financiranje in pobudami Unije, ki vplivajo na poslovanje, vključno z vidiki obdavčitve, lastninskih pravic, okoljskih in energetskih obveznosti, delovnega prava in socialne varnosti;

(c) lajšanje dostopa MSP do strokovnega znanja na področju okolja, podnebja, energijske učinkovitosti in poslovne uspešnosti;

(d) krepitev sodelovanja mreže z drugimi informacijskimi in svetovalnimi mrežami v Uniji in državah članicah, zlasti z mrežo evropskih služb za zaposlovanje (EURES), vozlišči Unije za inovacije in svetovalnim vozliščem InvestEU.

Storitve, ki jih mreža izvaja v imenu drugih programov Unije, se financirajo iz teh programov.

Komisija prednostno obravnava ukrepe v okviru mreže, ki so namenjeni izboljšanju tistih delov ali elementov mreže, ki ne dosegajo minimalnih standardov, da bi mikropodjetjem in MSP po vsej Uniji zagotovila enovito podporo.

Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi kazalnike in minimalne standarde za merjenje učinka mreže pri uresničevanju posebnih ciljev in učinkovitosti ukrepov za MSP.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2).

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za dopolnitev z dodatnimi oblikami podpore za MSP, ki v tem odstavku še niso predvidene. **[Sprememba 107]**

4. Ukrepi iz členov 15 in 16 Uredbe (EU) št. 1025/2012, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(i) te uredbe, so upravičeni do financiranja.

5. Ukrepi, ki zagotavljajo podporo za dejavnosti, katerih namen je razviti, uporabljati, oceniti in spremljati mednarodne standarde na področjih računovodskega poročanja in revizije, nadzirati postopke določanja standardov in uresničevati specifični cilj iz člena 3(2)(c)(ii), so upravičeni do financiranja.

5a. Do financiranja so upravičeni naslednji ukrepi, s katerimi se uresničujejo specifični cilji iz člena 3(2)(d)(i):

(a) ozaveščanje potrošnikov in izobraževanje o potrošniških pravicah v vseživljenjskem izobraževanju o potrošniških pravilih EU ter opolnomočenje potrošnikov za spoprijemanje z novimi izzivi, ki izhajajo iz tehnološkega razvoja in digitalizacije, zlasti glede posebnih potreb ranljivih potrošnikov;

(b) ukrepi za zagotavljanje dostopa za vse potrošnike in trgovce do kakovostnega zunajsodnega in spletnega reševanja sporov ter informacij o možnostih pravnega varstva;

(c) podpora za stročje izvrševanje potrošniške zakonodaje s posebnim poudarkom na čezmejnih primerih ali primerih, kjer so udeležene tretje strani, učinkovito usklajevanje in sodelovanje med nacionalnimi organi izvrševanja in sodelovanje s tretjimi državami na tem področju;

(d) spodbujanje trajnostne potrošnje z ozaveščanjem potrošnikov o vzdržljivosti izdelkov in njihovem vplivu na okolje, lastnostih okoljsko primerne zasnove, pravicah potrošnikov v zvezi s tem in možnostih pravnega varstva v primeru zgodnje okvare izdelkov. **[Sprememba 109]**

6. Ukrepi iz Priloge I, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e), so upravičeni do financiranja.

7. Ukrepi iz Priloge II, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f), so upravičeni do financiranja.

Člen 9

Upravičeni subjekti

1. Poleg meril iz člena 197 finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz odstavkov od 2 do 7 tega člena.

2. Poleg subjektov, ki izpolnjujejo pogoje za upravičenost iz odstavkov od 3 do 7, so v okviru programa upravičeni naslednji subjekti:

(a) pravni subjekti s sedežem v eni od naslednjih držav:

(i) državi članici ali z njo povezani čezmorski državi ali ozemlju;

(ii) tretji državi, pridruženi programu v skladu s členom 5;

(b) vsi pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in vse mednarodne organizacije;

(c) pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu, so izjemoma upravičeni do sodelovanja, če ukrep sledi ciljem Unije in dejavnosti zunaj Unije prispevajo k učinkovitosti ukrepov, izvedenih na ozemljih držav članic, za katere veljajo Pogodbe.

3. ~~Pravni subjekti~~ ***Komisija lahko pravnim subjektom*** s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu, ~~lahko sodelujejo~~ ***dovoli sodelovanje*** v naslednjih ukrepih: **[Sprememba 109]**

(a) ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(b);

(b) ukrepi, ki podpirajo varstvo potrošnikov za uresničevanje specifičnega cilja iz člena 3(2)(d)(i).

Subjekti, ki sodelujejo v ukrepih iz točk a) in b), niso upravičeni do finančnih prispevkov Unije***, zlasti če obstaja tveganje prenosa inovativnih tehnologij***, razen kadar je to za program nujno, zlasti kar zadeva konkurenčnost in dostop do trgov za podjetja Unije ali kar zadeva varstvo potrošnikov, ki prebivajo v Uniji. Ta izjema ne velja za pridobitne subjekte. **[Sprememba 110]**

4. Pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(i) te uredbe, so upravičeni subjekti iz členov 15 in 16 Uredbe (EU) št. 1025/2012.

5. Pri ukrepih, ki podpirajo varstvo potrošnikov za uresničevanje specifičnega cilja iz člena 3(2)(d)(i) in se nanašajo na mrežo evropskih potrošniških centrov, so upravičeni naslednji organi:

(a) organ, ki ga je imenovala država članica ali tretja država iz člena 5 in je neprofitna organizacija, izbrana v preglednem postopku;

(b) javni organ.

6. Tretje države, pridružene programu ali ne, so upravičene pri naslednjih ukrepih za uresničevanje specifičnega cilja iz člena 3(2)(e):

(a) zaščitnih ukrepih, sprejetih v primeru neposredne grožnje zdravstvenemu statusu Unije, ki je posledica pojava ali razvoja ene od bolezni živali ali zoonoz, navedenih v Prilogi III, ali škodljivih organizmov na rastlinah, navedenih v členu 16, na ozemlju tretje države ali države članice;

(b) zaščitnih ukrepih ali drugih ustreznih dejavnostih, sprejetih v podporo zdravstvenemu statusu Unije.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za spremembe Priloge III, če je treba upoštevati situacije, ki jih izzovejo tiste bolezni živali, ki bistveno vplivajo na živinorejo ali trgovino z rejnimi živalmi, razvoj zoonoz, ki ogrožajo ljudi, ali nove znanstvene ali epidemiološke razvojne dosežke, pa tudi bolezni živali, ki bi lahko pomenile novo grožnjo Uniji.

Razen v primeru bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah, ki znatno vplivajo na Unijo, bi morale države, ki niso pridružene programu, načeloma same financirati svojo udeležbo pri ukrepih iz točk (a) in (b).

7. Pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f) te uredbe, so upravičeni naslednji pravni subjekti:

(a) nacionalni statistični uradi in drugi nacionalni organi iz člena 5(2) Uredbe (ES) št. 223/2009;

(b) pri ukrepih, ki podpirajo omrežja sodelovanja, drugi organi, ki delujejo na področju statistike in niso organi iz točke (a) tega odstavka;

(c) nepridobitni subjekti, ki so neodvisni od industrijskih, komercialnih, poslovnih ali drugih nasprotujočih si interesov, njihovi glavni cilji in dejavnosti pa so spodbujanje in podpiranje izvajanja Evropskega statističnega kodeksa ravnanja iz člena 11 Uredbe (ES) št. 223/2009 in izvajanje novih metod priprave evropske statistike, katerih cilj je povečati učinkovitost in kakovost na ravni Unije.

Člen 10

Imenovani upravičenci

Naslednji subjekti so lahko upravičeni do nepovratnih sredstev v okviru programa brez razpisa za zbiranje predlogov:

(a) pri ukrepih na področju nadzora trga, ki uresničujejo specifični cilj iz člena 3(2)(a)***(ii)*** te uredbe, organi za nadzor trga držav članic iz člena 17 Uredbe (ES) št. 765/2008 in člena 11 [predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravil in postopkov za skladnost s harmonizacijsko zakonodajo Unije o izdelkih in njeno izvrševanje] ([1]); **[Sprememba 111]**

(b) pri ukrepih na področju akreditacije ~~in nadzora trga~~, ki uresničujejo specifični cilj iz člena 3(2)(a)***(i)*** te uredbe, organ, priznan v skladu s členom 14 Uredbe (ES) št. 765/2008 za izvajanje dejavnosti iz člena 32 Uredbe (ES) št. 765/2008; **[Sprememba 112]**

(c) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(i) te uredbe, subjekti iz člena 17 Uredbe (EU) št. 1025/2012;

(d) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(ii), Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje (EFRAG), Fundacija za mednarodne standarde računovodskega poročanja (IFRS) in Odbor za zaščito javnega interesa (PIOB);

(e) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(d)(i) v zvezi z zastopanjem interesov potrošnikov na ravni Unije, evropska potrošniška organizacija BEUC (Bureau Européen des Unions de Consommateurs) in evropsko združenje za usklajevanje zastopanja potrošnikov pri standardizaciji ANEC (European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation), če nista v navzkrižju interesov in prek svojih članov predstavljata interese potrošnikov Unije v vsaj dveh tretjinah držav članic;

(f) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(d)(ii), organizaciji Finance Watch in Better Finance pod naslednjimi pogoji, ki se letno ocenjujejo:

(i) subjekta sta nevladna, nepridobitna in neodvisna od industrije, trgovine in podjetij;

(ii) nista v navzkrižju interesov in prek svojih članov predstavljata interese potrošnikov Unije in drugih končnih uporabnikov na področju finančnih storitev;

([1]) COM(2017)0795.

(g) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e) te uredbe:

(i) pristojni organi držav članic in njihovi povezani subjekti, referenčni laboratoriji Evropske unije in referenčni centri Evropske unije iz členov 92, 95 in 97 Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ter mednarodne organizacije;

(ii) samo v primeru ukrepov, opisanih v členu 9(6)(a) in (b) te uredbe, tretje države, pridružene programu ali ne;

(h) pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f) te uredbe, nacionalni statistični uradi in drugi nacionalni organi iz člena 5(2) Uredbe (ES) št. 223/2009.

V zvezi s točko (e) prvega odstavka tega člena se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20, s katerimi prilagodi seznam subjektov, ki so v okviru programa upravičeni do nepovratnih sredstev za ukrepe izvajanja posebnih ciljev iz člena 3(2)(d)(i). **[Sprememba 113]**

Člen 11

Merila za ocenjevanje in dodelitev

Odbore za ocenjevanje ukrepov, s katerimi se uresničujejo specifični cilji iz člena 3(2), lahko deloma ali v celoti sestavljajo zunanji strokovnjaki. ***Delo odborov za ocenjevanje temelji na načelih preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije.*** **[Sprememba 114]**

Člen 12

Pravila sofinanciranja

1. Pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(a)***(ii)*** te uredbe in se nanašajo na organe za nadzor trga držav članic in tretjih držav, pridruženih programu, ter na preizkusne zmogljivosti Unije iz člena 20 [predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravil in postopkov za skladnost s harmonizacijsko zakonodajo Unije o izdelkih in njeno izvrševanje], lahko program financira do 100 % upravičenih stroškov ukrepa, če se ne krši načelo sofinanciranja iz finančne uredbe. **[Sprememba 115]**

2. Za nepovratna sredstva, dodeljena odboru PIOB, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(ii), se, če financiranje Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC) v določenem letu preseže dve tretjini celotnega letnega financiranja, letni prispevek za to leto omeji na največji znesek, ki je opredeljen v programu dela iz člena 16.

([1]) Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).

3. Pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e) te uredbe, lahko program financira do 100 % upravičenih stroškov, če se ne krši načela sofinanciranja iz člena 190 finančne uredbe.

4. Pri ukrepih, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f) te uredbe, lahko program financira do 95 % upravičenih stroškov ukrepov, ki podpirajo omrežja sodelovanja iz člena 15 Uredbe (ES) št. 223/2009.

Člen 13

Upravičeni stroški

Poleg meril iz člena 186 finančne uredbe se za ukrepe, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e) te uredbe, uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:

(a) kot je določeno v členu 193(2)(b) finančne uredbe, so stroški upravičeni pred datumom začetka ukrepa;

(b) takšni stroški so lahko upravičeni tudi na podlagi sprejetih ukrepov v zvezi z domnevnim pojavom bolezni ali prisotnostjo škodljivega organizma, če sta ta pojav ali prisotnost pozneje potrjena.

Stroški iz točke (a) prvega odstavka so upravičeni od datuma obvestila o pojavu bolezni ali prisotnosti škodljivega organizma Komisiji.

Člen 14

Kumulativno, dopolnilno in kombinirano financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek iz drugega programa Unije, lahko prejme tudi prispevek v okviru tega programa, če prispevki ne krijejo istih stroškov. Za vsak prispevek programa Unije k ukrepu se uporabljajo pravila zadevnega programa. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora iz različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.

2. Ukrepi, ki jim je bil podeljen pečat odličnosti ali ki izpolnjujejo naslednje kumulativne, primerjalne pogoje:

(a) ocenjeni so bili v razpisu za zbiranje predlogov v okviru programa;

(b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti tega razpisa za zbiranje predlogov;

(c) zaradi proračunskih omejitev se ne smejo financirati v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov;

lahko prejemajo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada, Evropskega socialnega sklada plus ali Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skladu z odstavkom 5 člena [67] Uredbe (EU) XX [uredba o skupnih določbah] in členom [8] Uredbe (EU) XX [o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike] ***ali Uredbo (EU) XX [o vzpostavitvi programa za digitalno Evropo], zlasti pri cilju glede naprednih digitalnih znanj in spretnosti***, če so ~~takšni~~ ***ti*** ukrepi skladni s cilji ~~zadevnega~~ ***posameznega*** programa. Uporabljajo se pravila iz sklada, ki zagotavlja podporo. **[Sprememba 116]**

3. Operacija lahko prejme podporo iz enega ali več programov Unije. V takih primerih se izdatki, prijavljeni v zahtevku za plačilo, ne navedejo v zahtevku za plačilo za drug program.

4. Znesek izdatkov, ki ga je treba vnesti v zahtevek za plačilo, se lahko za vsak zadevni program izračuna sorazmerno v skladu z dokumentom, v katerem so navedeni pogoji za podporo.

POGLAVJE III

OPERACIJE MEŠANEGA FINANCIRANJA

Člen 15

Operacije mešanega financiranja

Operacije mešanega financiranja iz tega programa se izvajajo v skladu z [uredbo o skladu InvestEU] in naslovom X finančne uredbe.

POGLAVJE IV

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 16

Izvajanje programa

1. ~~Program se izvaja s programi dela iz člena~~ ***Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za dopolnitev te uredbe, da bi sprejela delovne programe v skladu s členom*** 110 finančne uredbe. ***Programi dela so letni ali večletni, v njih pa se zlasti navedejo zastavljeni cilji, pričakovani rezultati, način izvajanja in skupni znesek finančnega načrta. V njih so tudi podrobno opisani ukrepi, za katere je predvideno financiranje, znesek, dodeljen za posamezni ukrep, in okvirni časovni načrt izvajanja.*** V programih dela se po potrebi določi skupni znesek, namenjen za operacije mešanega financiranja. **[Sprememba 117]**

2. ~~Komisija z izvedbenimi akti sprejme programe dela, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e), kot je določeno v Prilogi I. Ti izvedbeni akti se sprejmejo~~ ***Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za dopolnitev te uredbe s sprejetjem programov dela*** v skladu s ~~postopkom pregleda~~ ***specifičnim ciljem*** iz člena ~~21(2)~~ ***3(2)(e), kakor je navedeno v Prilogi***. **[Sprememba 118]**

3. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena se ukrepi iz Priloge II k tej uredbi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f) te uredbe, izvedejo v skladu s členoma 14 in 17 Uredbe (ES) št. 223/2009.

Člen 17

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku ***glede učinkovitosti in uspešnosti*** programa pri doseganju specifičnih ciljev iz člena 3(2) so določeni v Prilogi IV. **[Sprememba 119]**

2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka programa glede doseganja njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 z namenom pregleda ali dopolnitve kazalnikov iz Priloge IV, kadar je to potrebno, in dopolnitve te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.

3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in, kadar je to ustrezno, državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 18

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.

2. ~~Vmesna ocena programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju~~ ***Komisija najpozneje … [štiri leta po začetku izvajanja programa] pripravi vmesno ocenjevalno poročilo programa o uresničitvi ciljev ukrepov, podprtih v okviru*** programa, ~~vendar najpozneje v štirih letih od začetka izvajanja programa~~ ***rezultatih in učinkih, učinkovitosti uporabe sredstev in njihovi dodani vrednosti Unije***. **[Sprememba 120]**

3. V zvezi z ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(ii), Komisija pripravi letno poročilo o dejavnostih Fundacije za mednarodne standarde računovodskega poročanja glede razvoja mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ter dejavnostih odbora PIOB in skupine EFRAG. Komisija poročilo posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

4. V skladu s členom 13 Uredbe (ES) št. 223/2009 se Komisija z Odborom za evropski statistični sistem posvetuje glede delov ocen, ki se nanašajo na ukrepe, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f) te uredbe, in sicer pred njihovim sprejetjem in predložitvijo Evropskemu parlamentu in Svetu.

5. ~~Na~~ ***Komisija najpozneje … [tri leta po*** koncu izvajanja programa~~, vendar ne pozneje kot v štirih letih po zaključku obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno programa~~***] pripravi končno ocenjevalno poročilo o dolgoročnem učinku programa, o rezultatih in trajnostnosti ukrepov in sinergiji med različnimi programi dela***. **[Sprememba 121]**

6. Komisija ~~zaključke teh ocen~~ ***poročili iz odstavkov 2 in*** skupaj s svojimi ~~pripombami~~ ***ugotovitvami*** predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij ***ter ju javno objavi. Poročilu se po potrebi priložijo predlogi za spremembo programa***. **[Sprememba 122]**

Člen 19

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v programu na podlagi sklepa v okviru mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, tretja država odgovornemu odredbodajalcu, tj. Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskemu računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop za celovito izvrševanje njihovih pristojnosti. V primeru urada OLAF take pravice zajemajo pravico do izvajanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

Člen 20

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov ***8(3b),*** 9***, 10, 16*** in 17 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028. **[Sprememba 123]**

3. Prenos pooblastila iz členov ***8(3b),*** 9***, 10, 16*** in 17 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov. **[Sprememba 124]**

4. Pred sprejetjem delegiranega akta se Komisija posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov ***8(3b),*** 9***, 10, 16*** in 17, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca. **[Sprememba 125]**

Člen 21

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga ~~Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen s členom 58 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Navedeni odbor je~~ odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]). **[Sprememba 126]**

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

POGLAVJE V

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 22

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo ***preglednost in*** prepoznavnost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov) z zagotavljanjem jasnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo. **[Sprememba 127]**

2. Komisija ~~izvaja~~ ***sprejme ustrezne*** ukrepe ***uporabnikom prijaznega*** informiranja in komuniciranja ~~v zvezi~~ ***za ozaveščanje potrošnikov, državljanov, podjetij, zlasti MSP, in javnih uprav o sredstvih, zagotovljenih*** s ~~programom ter njegovimi ukrepi~~ ***finančnimi instrumenti iz te uredbe, pa tudi o njenih ukrepih*** in ~~rezultati~~ ***rezultatih***. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3. **[Sprememba 128]**

3. Komisija (EUROSTAT) izvaja dejavnosti informiranja in komuniciranja v zvezi z uresničevanjem specifičnega cilja iz člena 3(2)(f) ter ukrepi in rezultati v okviru tega cilja, kadar se nanašajo na ***zbiranje podatkov ter*** razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, ob upoštevanju statističnih načel iz Uredbe (ES) št. 223/2009, zlasti tistih o strokovni neodvisnosti in nepristranskosti. **[Sprememba 129]**

Člen 23

Razveljavitev

Uredbe (EU) št. 99/2013, št. 1287/2013, št. 254/2014, št. 258/2014, št. 652/2014 in 2017/826 se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2021.

([1]) ~~Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 031, 1.2.2002, str. 1).~~

([2]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Člen 24

Prehodne določbe

1. Ta uredba do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na njihovo nadaljevanje ali spremembo v skladu z uredbami (EU) št. 99/2013, št. 1287/2013, št. 254/2014, št. 258/2014, št. 652/2014 in 2017/826, ki se še naprej uporabljajo za zadevne ukrepe do njihovega zaključka.

2. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru predhodnih programov, vzpostavljenih z akti iz odstavka 1.

3. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 vknjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(3), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V …,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*

PRILOGA I

Upravičeni ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(e)

Do financiranja so upravičeni naslednji ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(c)(e) in ki se v glavnem izvajajo z nepovratnimi sredstvi in javnimi naročili:

1. Nujni veterinarski in fitosanitarni ukrepi

1.1. Nujni veterinarski in fitosanitarni ukrepi, sprejeti na podlagi potrditve pojava bolezni živali ali zoonoz, navedenih v Prilogi III, ali potrditve prisotnosti enega ali več škodljivih organizmov ali če obstaja neposredna grožnja zdravstvenemu statusu ljudi, živali ali rastlin Unije.

Navedeni ukrepi iz prvega odstavka se izvedejo nemudoma, njihova uporaba pa je skladna z določbami zadevnega prava Unije.

1.2. Na področju nujnih fitosanitarnih ukrepov države članice sprejmejo naslednje ukrepe proti prvemu izbruhu škodljivih organizmov na določenem območju:

(a) ukrepe za ***preprečevanje pojava ali širjenja in/ali*** izkoreninjenje karantenskega škodljivega organizma za Unijo, ki jih sprejme pristojni organ države članice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) ali na podlagi ukrepov Unije, sprejetih v skladu s členom 28(1) navedene Uredbe; **[Sprememba 130]**

(b) ukrepe, ki jih sprejme pristojni organ države članice v skladu s členom 29 Uredbe (EU) 2016/2031 za ***preprečevanje, omejitev in/ali*** izkoreninjenje škodljivega organizma, ki ni na seznamu karantenskih škodljivih organizmov Unije in ki lahko izpolnjuje pogoje za karantenski škodljivi organizem v skladu z merili iz navedenega člena ali člena 30(1) navedene Uredbe; **[Sprememba 131]**

(c) dodatne varstvene ukrepe za preprečevanje širjenja škodljivega organizma, v zvezi s katerimi so bili sprejeti ukrepi Unije v skladu s členoma 28(1) in 30(1) Uredbe (EU) 2016/2031, poleg ukrepov ~~za izkoreninjenje~~ iz ~~točke~~ ***točk*** (a) ~~te točke~~ in ~~ukrepov zadrževanja iz točke~~ (b) te točke, kadar so ~~navedeni~~ ***ti*** ukrepi nujni za varstvo Unije pred nadaljnjim širjenjem ~~navedenega~~ ***tega*** škodljivega organizma***, da se po potrebi omeji prosto gibanje prenašalcev v okoliških državah članicah;*** **[Sprememba 132]**

(ca) ukrepe za izkoreninjenje škodljivega organizma, ki se nenadoma pojavi, tudi če v Uniji ne velja za karantenski škodljivi organizem, temveč je posledica izrednih vremenskih dogodkov ali podnebnih sprememb v državi članici. **[Sprememba 133]**

1.3. Sredstva Unije se lahko zagotovijo tudi za naslednje ukrepe:

1.3.1. zaščitne ukrepe, sprejete v primeru neposredne grožnje zdravstvenemu statusu Unije, ki je posledica pojava ali razvoja ene od bolezni živali ali zoonoz iz Priloge III na ozemlju tretje države, države članice ali ČDO, ter zaščitne ukrepe ali druge ustrezne dejavnosti, sprejete za podporo zdravstvenemu statusu rastlin Unije;

1.3.2. ukrepe iz te priloge, ki jih izvajata dve ali več držav članic, ki tesno sodelujejo za nadzor epidemije;

1.3.3. uvedbo zalog bioloških proizvodov za obvladovanje bolezni živali in zoonoz, navedenih v Prilogi III, kadar Komisija na podlagi zahteve države članice meni, da je uvedba takšnih zalog v navedeni državi članici potrebna;

([1]) Uredba (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, spremembi uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 652/2014 in (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 69/464/EGS, 74/647/EGS, 93/85/EGS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES in 2007/33/ES (UL L 317, 23.11.2016, str. 4).

1.3.4. uvedbo zalog bioloških proizvodov ali nakup odmerkov cepiva, če lahko pojav ali razvoj ene od bolezni živali ali zoonoz iz Priloge III v tretji državi ali državi članici ogroža Unijo;

1.3.4a. če bi se pojavil sum na izbruh bolezni živali in/ali pojav škodljivih organizmov, bi bilo treba močno okrepiti kontrole in spremljanje po vsej Uniji in/ali njenih zunanjih mejah; **[Sprememba 134]**

1.3.4b. ukrepe za spremljanje pojavljanja znanih in še nepoznanih škodljivih organizmov in bolezni. **[Sprememba 135]**

2. Letni in večletni veterinarski in fitosanitarni programi

2.1. Letne in večletne veterinarske in fitosanitarne programe za ***preprečevanje,*** izkoreninjenje, kontrolo in nadzor bolezni živali in zoonoz, navedenih v Prilogi III, ter škodljivih organizmov na rastlinah je treba izvesti v skladu z določbami ~~zadevnega~~ ***ustreznega*** prava Unije. **[Sprememba 136]**

Pogoji, pod katerimi so ukrepi upravičeni do financiranja, so določeni v programu dela iz člena 16.

Programi se predložijo Komisiji do 31. maja v letu, ki je pred letom načrtovanega obdobja izvajanja.

po tem, ko upravičenci predložijo vmesna finančna poročila, Komisija lahko po potrebi spremeni sporazume o nepovratnih sredstvih v zvezi s celotnim obdobjem upravičenosti.

Ti programi bi morali odražati nove razmere, ki so posledica podnebnih sprememb, in njihovo raznolikost na evropski ravni ter pomagati preprečevati izgubljanje evropske biotske raznovrstnosti. **[Sprememba 137]**

2.2. Države članice lahko v svoje nacionalne programe vključijo ukrepe, ki se izvajajo na ozemlju tretjih držav in v sodelovanju z organi navedenih držav, če bi lahko pojav ali razvoj ene od bolezni živali ali zoonoz, navedenih v Prilogi III, ogrozil zdravstveni status Unije in če so sprejeti ukrepi namenjeni preprečitvi vnosa ene od navedenih bolezni ali zoonoz v Unijo ali če so potrebni zaščitni ukrepi za podporo zdravstvenemu statusu rastlin. V istih okoliščinah in za isti cilj se lahko sredstva Unije dodelijo neposredno pristojnim organom tretjih držav.

2.3. Na področju fitosanitarnih programov se sredstva Unije lahko dodelijo državam članicam za naslednje ukrepe:

(a) ankete v določenih obdobjih, s katerimi se preverja vsaj prisotnost katerega koli karantenskega škodljivega organizma za Unijo ter znake in simptome katerega koli škodljivega organizma, za katerega veljajo ukrepi iz člena 29 Uredbe (EU) 2016/2031 ali ukrepi, sprejeti v skladu s členom 30(1) navedene uredbe;

(b) ankete v določenih obdobjih, s katerimi se preverja vsaj prisotnost katerih koli škodljivih organizmov, ki niso navedeni v točki (a) in ki bi lahko predstavljali nastajajoče tveganje za Unijo in katerih pojav ali širjenje bi lahko bistveno vplivalo na kmetijstvo ali gozdove Unije;

(c) ukrepe za ***preprečitev pojava, zadržanje ali*** izkoreninjenje karantenskega škodljivega organizma za Unijo, ki jih sprejme pristojni organ države članice v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2016/2031 ali na podlagi ukrepov Unije, sprejetih v skladu s členom 28(1) navedene uredbe; **[Sprememba 138]**

(d) ukrepe, ki jih sprejme pristojni organ države članice v skladu s členom 29 Uredbe (EU) 2016/2031 za ***preprečitev pojava, zadržanje ali*** izkoreninjenje škodljivega organizma, ki ni na seznamu karantenskih škodljivih organizmov Unije in ki lahko izpolnjuje pogoje za karantenski škodljivi organizem v skladu z merili iz navedenega člena ali člena 30(1) navedene uredbe; **[Sprememba 139]**

(e) dodatne varstvene ukrepe za preprečevanje širjenja škodljivega organizma, v zvezi s katerimi so bili sprejeti ukrepi Unije v skladu s členoma 28(1) in 30(1) Uredbe (EU) 2016/2031, poleg ukrepov ~~za izkoreninjenje~~ iz ***točk*** ~~točke~~ (c) ~~te točke~~ in ~~ukrepov zadrževanja iz točke~~ (d) te točke, kadar so ~~navedeni~~ ***ti*** ukrepi nujni za varstvo Unije pred nadaljnjim širjenjem navedenega škodljivega organizma; **[Sprememba 140]**

(f) ukrepe za zadrževanje škodljivega organizma, proti kateremu so bili sprejeti ukrepi zadrževanja Unije v skladu s členom 28(2) Uredbe (EU) 2016/2031 ali členom 30(3) navedene uredbe, na napadenem območju, iz katerega navedenega škodljivega organizma ni mogoče izkoreniniti, kadar so navedeni ukrepi nujni za varstvo Unije pred nadaljnjim širjenjem navedenega škodljivega organizma.

Program dela iz člena 16 določi seznam škodljivih organizmov, ki jih zajemajo ti ukrepi.

3. Dejavnosti, ki podpirajo izboljšanje dobrobiti živali***, vključno z ukrepi za zagotavljanje skladnosti s standardi dobrobiti živali med njihovim prevozom.*** **[Sprememba 141]**

4. Referenčni laboratoriji Evropske unije in referenčni centri Evropske unije iz členov 92, 95 in 97 Uredbe (EU) 2017/625.

5. Usklajeni programi nadzora ter zbiranje informacij in podatkov iz člena 112 Uredbe (EU) št. 2017/625.

6. Dejavnosti preprečevanja nastajanja živilskih odpadkov in boj proti goljufijam s hrano.

7. Dejavnosti, ki podpirajo ~~trajnostno~~ ***agroživilsko*** proizvodnjo ~~in~~***, trajnostno*** porabo hrane***, ki ne škoduje okolju in biotski raznovrstnosti, ter spodbujanje neposredne prodaje in kratkih dobavnih verig.*** **[Sprememba 142]**

8. Podatkovne zbirke in računalniško podprti informacijski sistemi, ki so potrebni za uspešno in učinkovito izvajanje zakonodaje, ki zadeva ~~posebni~~ ***specifični*** cilj iz člena 3(2)(e), ter imajo dokazano dodatno vrednost za Unijo kot celoto***; uvajanje novih tehnologij za izboljšanje sledljivosti proizvodov, kot so kode QR na embalaži.*** **[Sprememba 143]**

9. Usposabljanje osebja pristojnih organov, odgovornih za uradni nadzor, in drugih strani, ki sodelujejo pri upravljanju in/ali preprečevanju bolezni živali ali škodljivih organizmov na rastlinah iz člena 130 Uredbe (EU) 2017/625.

10. Potni stroški, stroški nastanitve in dnevnice za strokovnjake držav članic, ki jih Komisija imenuje za pomoč svojim strokovnjakom, kakor je določeno v členih 116(4) in 120(4) Uredbe (EU) št. 2017/625.

11. Tehnično in znanstveno delo, vključno s študijami in dejavnostmi usklajevanja, potrebno ***za preprečevanje pojava novih in neznanih škodljivih organizmov in bolezni in*** za zagotavljanje pravilnega izvajanja zakonodaje na področju, ki zadeva specifični cilj iz člena 3(2)(e), ter prilagajanje navedene zakonodaje znanstvenim, tehnoloških in družbenim dosežkom. **[Sprememba 144]**

12. Dejavnosti, ki jih izvajajo države članice ali mednarodne organizacije, katerih namen delovanja je doseganje specifičnega cilja iz člena 3(2)(e), za podporo razvoju in izvajanju pravil v zvezi z navedenim ciljem.

13. Projekti, ki jih organizira ena ali več držav članic s ciljem izboljšanja učinkovitega izvajanja specifičnega cilja iz člena 3(2)(e) z uporabo inovativnih tehnik in protokolov.

14. Podpora pobud Unije in držav članic za informiranje in ozaveščanje, katerih namen je zagotoviti izboljšano, skladno in trajnostno proizvodnjo in porabo hrane, vključno z dejavnostmi preprečevanja nastajanja živilskih odpadkov***, prispevanja h krožnemu gospodarstvu*** in ***preprečevanja*** goljufij s hrano, v okviru izvajanja pravil na področju specifičnega cilja iz člena 3(2)(e). **[Sprememba 145]**

15. Ukrepi za varstvo zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali, izvedenih na živalih, živalskih proizvodih, rastlinah in rastlinskih proizvodih, ki prihajajo iz tretjih držav na meje Unije.

PRILOGA II

Upravičeni ukrepi, s katerimi se uresničuje specifični cilj iz člena 3(2)(f)

Za izvajanje politik Unije so potrebne visokokakovostne, primerljive in zanesljive statistične informacije o gospodarskih, socialnih, teritorialnih in okoljskih razmerah v Uniji. Poleg tega evropska statistika omogoča evropskim državljanom razumevanje demokratičnega procesa in razprave o sedanjosti in prihodnosti Unije ter sodelovanje v njih.

Skupaj z Uredbo (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki Program zagotavlja celovit okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike v obdobju 2021–2027. Evropska statistika se razvija, pripravlja in izkazuje v tem okviru in v skladu z načeli Evropskega statističnega kodeksa ravnanja s tesnim in usklajenim sodelovanjem znotraj Evropskega statističnega sistema (ESS).

Evropska statistika, razvita, pripravljena in izkazana v tem okviru, prispeva k izvajanju politik Unije, kot določa PDEU in je upoštevano tudi v strateških prednostnih nalogah Komisije.

Pri izvajanju specifičnega cilja iz **člena 3(2)(f)** se izvedejo naslednji ukrepi:

Ekonomska in monetarna unija, globalizacija in trgovina

— zagotavljanje visokokakovostne statistike, ki podpira postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, program za podporo reformam in letni cikel gospodarskega spremljanja in usmerjanja Unije;

— zagotavljanje in po potrebi spodbujanje glavnih evropskih gospodarskih kazalnikov (PEEI);

— zagotavljanje statističnih in metodoloških smernic za statistično obdelavo naložbenih in proračunskih instrumentov za podporo ekonomski konvergenci, finančni stabilnosti in ustvarjanju delovnih mest;

— zagotavljanje statistike za namene lastnih sredstev ter plače in pokojnine osebja EU;

— boljše merjenje trgovanja ~~s~~ **z** ***blagom in*** storitvami, neposrednih tujih naložb, globalnih vrednostnih verig in vpliva globalizacije na gospodarstva Unije. **[Sprememba 146]**

Enotni trg, inovacije in digitalna preobrazba

— zagotavljanje visokokakovostne in zanesljive statistike za enotni trg, evropski obrambni akcijski načrt ter ključna področja inovacij in raziskav;

— zagotavljanje večje količine in bolj pravočasnih statističnih podatkov o sodelovalnem gospodarstvu in učinku digitalizacije evropskih podjetij in državljanov.

Socialna razsežnost Evrope

— zagotavljanje visokokakovostne in zanesljive statistike za podporo evropskemu stebru socialnih pravic ter politiki znanj in spretnosti Unije, ***med drugim*** vključno s statistiko o trgu dela, zaposlovanju, izobraževanju in usposabljanju, prihodku, življenjskih pogojih, revščini, neenakosti, socialni zaščiti, delu na črno in satelitskih računih o znanju in spretnostih; **[Sprememba 147]**

— zagotavljanje statistike v zvezi s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov;

— bogatitev statistike o migracijah, zlasti o razmerah in vključevanju migrantov ter izobrazbenih potrebah in stopnjah kvalifikacije prosilcev za azil;

— razvijanje posodobljenih programov za popis prebivalstva in gospodinjstev ter statistike prebivalstva po letu 2021;

— zagotavljanje projekcij prebivalstva in njihovih letnih posodobitev.

Trajnostni razvoj, naravni viri in okolje

— spremljanje napredka pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja;

— nadaljnje razvijanje statistike za podporo strategiji za energijo, krožnemu gospodarstvu in strategiji za plastiko;

— zagotavljanje ključne okoljske statistike in kazalnikov, vključno o odpadkih, vodi, biotski raznovrstnosti, gozdovih, rabi in pokritosti tal, ter podnebne statistike in okoljskih gospodarskih računov;

— zagotavljanje statistike prevoza blaga in potnikov za podporo politikam Unije ter

— razvijanje nadaljnjih kazalnikov za spremljanje intermodalnosti in modalnega prehoda k okolju prijaznejšim načinom prevoza;

— zagotavljanje pravočasnih in ustreznih podatkov za potrebe skupne kmetijske politike, skupne ribiške politike in politik, povezanih z okoljem, varnostjo hrane in dobrobitjo živali.

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

— zagotavljanje pravočasnih in celovitih statističnih kazalnikov o regijah, vključno z najbolj oddaljenimi regijami Unije, mesti in podeželskimi območji za spremljanje in ocenjevanje učinkovitosti politik teritorialnega razvoja ter za ocenjevanje teritorialnih učinkov sektorskih politik;

— podpora razvoju kazalnikov o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma ter razvoj statistike o policiji in varnosti;

— vse večja uporaba geoprostorskih podatkov ter sistematično vključevanje upravljanja geoprostorskih informacij v pripravo statistike.

Boljše obveščanje o evropski statistiki in njena promocija kot zaupanja vrednega vira pri preprečevanju spletnih dezinformacij

— sistematična promocija evropske statistike kot zaupanja vrednega vira dokazov in za spodbujanje preverjevalcev dejstev, raziskovalcev in javnih organov, da jo uporabljajo pri preprečevanju spletnih dezinformacij;

— lajšanje dostopa uporabnikom do statistike in njeno razumevanje, vključno z zagotavljanjem privlačnih in interaktivnih vizualnih prikazov, bolj prilagojenih storitev, kot so podatki na zahtevo in samopostrežna analitika;

— nadaljnji razvoj in spremljanje okvira za zagotavljanje kakovosti evropske statistike, vključno z medsebojnimi strokovnimi pregledi skladnosti držav članic s Kodeksom ravnanja evropske statistike;

— zagotavljanje dostopa do mikropodatkov za raziskovalne namene ob varovanju najvišjih standardov varstva podatkov in statistične zaupnosti.

Izkoriščanje prednosti podatkovne revolucije in prehod na zaupanja vredno pametno statistiko

— povečanje izkoriščanja novih digitalnih virov podatkov in vzpostavitev temeljev za zaupanja vredno pametno statistiko za pripravo nove statistike skoraj sproti z zaupanja vrednimi algoritmi;

— razvoj novih pristopov za uporabo podatkov v zasebni lasti s sprejetjem metod računanja z ohranjanjem zasebnosti in varnega večstranskega računanja;

— spodbujanje vrhunskih raziskav in inovacij na področju uradne statistike, vključno z uporabo mrež sodelovanja in zagotavljanjem evropskih statističnih programov usposabljanja.

Razširjeno partnerstvo in statistično sodelovanje

— krepitev partnerstva z ESS in sodelovanja z Evropskim sistemom centralnih bank;

— spodbujanje partnerstev z javnimi in zasebnimi lastniki podatkov in tehnološkim sektorjem za olajšanje dostopa do podatkov za statistične namene, vključevanje podatkov iz več virov in uporabe najnovejših tehnologij;

— spodbujanje sodelovanja z raziskovalnimi in univerzitetnimi ustanovami, zlasti na področju uporabe novih virov podatkov, analize podatkov in spodbujanja statistične pismenosti;

— sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami v korist globalni uradni statistiki.

Torek, 12. februar 2019

PRILOGA III

Seznam bolezni živali in zoonoz

~~(1) konjska kuga~~

~~(2) afriška prašičja kuga~~

~~(3) vranični prisad~~

~~(4) aviarna influenca (visoko patogena)~~

~~(5) aviarna influenca (nizko patogena)~~

~~(6) kampilobakterioza~~

~~(7) klasična prašičja kuga~~

~~(8) slinavka in parkljevka~~

~~(9) nalezljiva pljučna kuga koz~~

~~(10) smrkavost~~

~~(11) okužba z virusom modrikastega jezika (serotipi 1–24)~~

~~(12) okužba z *Brucella abortus*, *B. melitensis* in *B. suis*~~

~~(13) okužba z virusom epizootske hemoragične bolezni~~

~~(14) okužba z virusom vozličastega dermatitisa~~

~~(15) okužba z *Mycoplasma mycoides*, podvrsto miocidi SC (pljučna kuga govedi),~~

~~(16) okužba s sklopom *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* in *M. tuberculosis*)~~

~~(17) okužba z virusom atipične kokošje kuge~~

~~(18) okužba z virusom kuge drobnice~~

~~(19) okužba z virusom stekline~~

~~(20) okužba z virusom mrzlice Rift Valley~~

~~(21) okužba z virusom goveje kuge~~

~~(22) okužba z zoonotsko salmonelo serovar~~

~~(23) okužba z *Echinococcus spp*~~

~~(24) listerioza~~

~~(25) osepnice ovc in koz~~

~~(26) transmisivne spongiformne encefalopatije~~

~~(27) trihineloza~~

~~(28) venezuelski encefalomielitis kopitarjev~~

~~(29) verotoksična *E. coli*~~

Seznam bolezni živali in zoonoz zajema:

(a) seznam bolezni, oblikovan v skladu s poglavjem 2 dela 1 Uredbe (EU) 2016/429;

(b) salmonelo, zoonoze in povzročitelje zoonoz, ki so zajeti v Uredbi (ES) št. 2160/2003 in Direktivi 2003/99/ES [1];

(c) transmisivne spongiformne encefalopatije. **[Sprememba 149]**

---

(1) Direktiva 2003/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju zoonoz in povzročiteljev zoonoz, ki spreminja Odločbo Sveta 90/424/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 92/117/EGS (UL L 325, 12.12.2003, str. 31).

PRILOGA IV

KAZALNIKI

Cilj	Kazalnik
Cilji iz člena ~~3(2)(a)~~***3(2)(a)(i)***	1. ~~Število novih pritožb in primerov neskladnosti na področju prostega pretoka blaga in storitev ter~~ zakonodaje Unije o javnih naročilih 2. Indeks omejevanja trgovanja s storitvami 3. Število obiskov portala Tvoja Evropa ~~4. Število skupnih kampanj za nadzor trga~~
Cilji iz člena 3(2)(a)(ii)	***1. Število novih pritožb in primerov neskladnosti na področju prostega pretoka blaga in storitev ter spletne prodaje.*** ***2. Število skupnih kampanj za nadzor trga in varnost izdelkov***
Cilji iz člena 3(2)(b)	1. Število MSP, ki prejemajo podporo ***programa in mreže*** 2. Število podjetij s podporo, ki so sklenila poslovna partnerstva ***2a. Število podjetnikov, ki uporabljajo programe mentorstva in mobilnosti*** ***2b. Zmanjšanje stroškov in skrajšanje časa za ustanovitev MSP*** ***2c. Število ustvarjenih podjetniških mrež v primerjavi z izhodiščnim stanjem*** ***2d. Število držav članic, ki uporabljajo test za MSP*** ***2e. Občutno višje število držav članic z enotno kontaktno točko za ustanovitev podjetja*** ***2f. Povečanje deleža tistih MSP, ki izvažajo, in tistih MSP, ki izvažajo iz Unije, v primerjavi z izhodiščnim stanjem*** ***2 g. Občutno večje število držav članic, ki uvajajo podjetniške rešitve, usmerjene v potencialne, nove in mlade podjetnike in podjetnice ter druge posebne ciljne skupine, v primerjavi z izhodiščnim stanjem*** ***2h. Večji delež državljanov Unije, ki se želijo odločiti za samozaposlitev, v primerjavi z izhodiščnim stanjem***

Torek, 12. februar 2019

Cilj	Kazalnik
	2i. Uspešnost MSP glede trajnostnosti, ki se med drugim meri z večjim deležem unijskih MSP, ki razvijajo proizvode trajnostnega modrega gospodarstva in zelene proizvode ([1 a]) in storitve, ter z gospodarnejšo rabo virov (kar lahko zajema energijo, materiale ali vodo, recikliranje itd.) v primerjavi z izhodiščnim stanjem **** vsi kazalniki se primerjajo z aktualnim stanjem za leto 2018.*** ***([1 a]) Zeleni proizvodi in storitve so proizvodi in storitve, katerih prevladujoča funkcija je zmanjšati okoljsko tveganje ter čim bolj omejiti onesnaževanje in porabo virov. Vključeni so tudi proizvodi z okoljskimi značilnostmi (okoljsko primerno zasnovani, z znakom za okolje, ekološko pridelani in z znatno vsebnostjo recikliranih materialov). Vir: Flash Eurobarometer 342, „MSP, učinkovita raba virov in zeleni trgi“.***
Cilji iz člena 3(2)(c) (i) (ii)	1. Delež evropskih standardov, ki jih države članice izvajajo kot nacionalne standarde v skupnem številu aktivnih evropskih standardov 2. Odstotek mednarodnih standardov računovodskega poročanja in revizije, ki jih je potrdila Unija
Cilji iz člena 3(2)(d) (i) (ii)	1. Indeks potrošniških razmer 2. Število dokumentov o stališču in odzivov upravičencev na javna posvetovanja na področju finančnih storitev
Cilji iz člena 3(2)(e)	1. Število uspešno izvedenih nacionalnih veterinarskih in fitosanitarnih programov ***2. Število uspešno rešenih izrednih razmer, ki so jih povzročili škodljivi organizmi*** ***3. Število uspešno rešenih izrednih razmer, ki so jih povzročile bolezni***
Cilji iz člena 3(2)(f)	1- Vpliv statistike, ki je objavljena na spletu: število omemb na spletu in pozitivnih/negativnih mnenj

[Sprememba 149]